

Välkommen som depåkund hos SIP Nordic Fondkommission

Som ny kund behöver ni fylla i och underteckna depåavtalet samt ta del av den information som gäller för SIP Nordic värdepappersdepåer.

Din depå kan öppnas så snart vi mottagit din kompletta depåansökan, då skickar vi också en kopia på dina depåhandlingar i retur till dig.

Privatkunder/fysiska personer ska

1. Fylla i och underteckna Depå/kontoavtalet,
2. Bifoga vidimerad kopia av ID-handling, se avsedd blankett,
3. Fylla i och underteckna blanketten Passandebedömning,
4. Fylla i och underteckna blanketten Obligatoriska bakgrundsfrågor – åtgärder mot penningtvätt,
5. Fylla i samt underteckna blanketten ” FATCA - i enlighet med Foreign Account Tax Compliance Act”, samt
6. Skicka ovanstående till oss per brev enligt adressen längst ned på sidan.

Företag/juridiska personer, behörig firmatecknare ska

1. Fylla i och underteckna Depå/kontoavtalet,
2. Bifoga vidimerad kopia av ID-handling för firmatecknare, se avsedd blankett,
3. Fylla i och underteckna blanketten Passandebedömning,
4. Fylla i och underteckna blanketten Obligatoriska bakgrundsfrågor – åtgärder mot penningtvätt,
5. Fylla i samt underteckna blanketten ” FATCA - i enlighet med Foreign Account Tax Compliance Act”,
6. Fylla i och underteckna blanketten “Certification of Treaty Benefits - Limitation of Benefits (LOB)”,
7. Ange verklig huvudman,
8. Ange sk. LEI kod,
9. Bifoga registreringsbevis från Bolagsverket, ej äldre än 6 månader, samt
10. Skicka ovanstående till oss per brev enligt adressen längst ned på sidan.

Depå-/kontonummer	Ankomstdatum/signatur	SIP Nordic Fondkommissionens godkännande, datum och signatur
-------------------	-----------------------	--

Grå fält ifylles av SIP Nordic Fondkommission AB

KUND (om Depån innehas av flera personer, se även nästa sida)	Namn (efternamn, förnamn) / Firma (fullständigt namn)		Person-/samordnings-/organisationsnummer 1)	
	Utdelningsadress (gata, box el motsvarande)		Tel. dagtid	Tel. kvällstid
	Postnr	Ort (Land utom Sverige)	Land (skatterättsligt hemvist)	
	Folkbokföringsadress, om annan än ovan		E-post adress	
Extra aviadress (se nästa sida)	Annat än svenskt medborgarskap		☐ Kunden samtycker till att Bolaget tillhandahåller information via e-post till ovan angiven e-post adress LEI kod och/eller utländskt skatteregistreringsnummer	

ID-KONTROLL (fills i av SIP Nordic)	Har identifiering skett i kundens närvaro ☐ JA ☐ NEJ – vidimerad ID-kopia till SIP Backoffice	Bifogad vidimerad kopia eller ID-handling som uppvisats ☐ KK ☐ Pass ☐ ID-kort ☐ Annan, beskriv
Riskklassificering (fills i av SIP Nordic)	Kunden har riskklassificerats; <input type="text"/> sign.	

AVTAL	Mellan undertecknad(e) innehavare av Depå/konto (Kund) och SIP Nordic Fondkommission AB (Bolaget) träffas avtal om Depå/konto för Kunden hos Bolaget enligt på denna och omstående sida nämnda villkor samt enligt vid var tid gällande ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR DEPÅ/KONTO, ALLMÄNNA VILLKOR FÖR HANDEL MED FINANSIELLA INSTRUMENT, INFORMATION OM EGENSKAPER OCH RISKER AVSEENDE FINANSIELLA INSTRUMENT, INFORMATION OM HANDEL MED OPTIONER, TERMINER OCH ANDRA DERIVATINSTRUMENT och Bolagets särskilda riktlinjer för BÄSTA ORDERUTFÖRANDE SAMT SAMMANLÄGGNING OCH FÖRDELNING AV ORDER, vilka bestämmelser, villkor och riktlinjer, de nu gällande. Kunden tagit del av och därmed godkänt. Kunden bekräftar vidare att han/hon tagit del av INFORMATION OM SIP NORDIC FONDKOMMISSION AB. Dessa dokument finns även tillgängliga på Bolagets hemsida och kan även rekvireras från Bolaget. Kunden godkänner också att Bolaget får utföra Kundens order utanför reglerad marknad eller handelsplattform. Bolaget har kontrollerat Kundens identitet, se ovan och omstående sida. Detta avtal skall anses ingånget när Kunden undertecknat detsamma och Bolaget efter prövning öppnat Depå/konto för Kundens räkning.
Avtal för flera gemensamt	Då två eller flera personer gemensamt ingått detta avtal med Bolaget äger - om ej annat skriftligen överenskommit - envar av dem i alla avseenden företräda samtliga övriga personer gentemot Bolaget. De är solidiskt ansvariga gentemot Bolaget. De benämnes härefter gemensamt Kunden.
Fullmakt för Bolaget	Kunden befullmäktigat härmed Bolaget att självt eller genom den som Bolaget utser för Kundens räkning teckna transport av aktier, obligationer och andra värdepapper och att företräda Kunden vid förvärv/avyttring av värdepapper samt att mottaga och kvittera värdepapper och kontanter.
Skatterättsligt hemvist	Kunden skall själv förvissa sig om sitt skatterättsliga hemvist. För fysisk person är det normalt det land/stat vars lag anger skattskyldighet på grund av huvudsaklig vistelse, bosättning, eller liknande omständighet. För juridisk person avses normalt det land där den juridiska personen är registrerad eller där företaget/styrelsen har sitt säte.
Adressändring	Kunden försäkras härmed att här lämnade uppgifter av betydelse för beskattning, tillämpning av lagregler om uppgiftsskyldighet m m är riktiga och förbinder sig att utan dröjsmål till Bolaget skriftligen anmäla förändringar i detta avseende, t ex flyttning utomlands samt ändringar av namn, telefonnummer, adressuppgifter och e-post adress enligt ovan och omstående sida.
Användning av kunduppgifter	Kunden är införstådd med att Bolaget kan ha skyldighet att till annan lämna uppgift om Kundens förhållanden. Kunden godkänner att behandling av Kundens personuppgifter även kan komma att ske hos Bolaget för ändamål som avser direkt marknadsföring, se ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR DEPÅ/KONTO, punkt G.4.
Pantsättning	Till säkerhet för samtliga Kundens nuvarande och blivande förpliktelser gentemot Bolaget enligt detta avtal eller eljest uppkomna i samband med Kundens transaktioner med värdepapper pantsätter Kunden härmed till Bolaget dels samtliga de värdepapper som vid var tid finns eller är förtecknade i denna och annan Kundens depå hos Bolaget – även innefattande i depå förtecknade värdepapper som är registrerade i Kundens namn i kontobaserat system (såsom på Vp-konto hos Euroclear Sweden) -dels samtliga de Kundens värdepapper som eljest överförts eller överlämnats till eller förvärvats genom Bolaget samt dels samtliga medel som vid var tid finns på detta och annat Kundens konto hos Bolaget. Kunden får inte - utan Bolagets samtycke i varje särskilt fall - till annan än Bolaget pantsätta eller i övrigt förfoga över i detta avtal pantsatta värdepapper eller pantsatta medel. Härutöver gäller för pantsättning vad som sägs i ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR DEPÅ/KONTO, avsnitt D. PANT.
Reklamation och hävning	Kunden skall påtala eventuella fel eller brister som framgår av avräkningsnota eller kontoutdrag/transaktionssammandrag från depå-/konto, att sådan information uteblivit eller eventuella övriga fel eller brister vid uppdragets utförande enligt ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR DEPÅ/KONTO, och Kunden skall omgående underrätta Bolaget om detta (reklamation). Om Kunden vill begära hävning av ett köp- eller säljuppdrag skall detta uttryckligen och omgående framföras till Bolaget. Om reklamation eller begäran om hävning inte lämnas omgående förlorar Kunden rätten att begära ersättning, häva uppdraget eller kräva andra åtgärder från Bolagets sida.
Villkorsändring	Beträffande ändring av dessa villkor se ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR DEPÅ/KONTO, punkt G.12.

Att bifoga**Kundens underskrift**

☐ Vidimerad kopia av id-handling	Ort och datum
☐ Passandebedömning	Kundens underskrift
☐ Obligatoriska frågor	
☐ Juridisk person bifogar Reg-bevis (ej äldre än sex månader)	Namnförtydligande
☐ LoB blankett är ifylld (gäller juridisk person) ¹	

¹Juridisk person skall i tillämpligt fall självständigt underteckna blanketten "Certification of Treaty Benefits, Limitation on Benefits (LoB)".

Denna sida ifylles enbart i det fall att flera personer ska äga depån tillsammans

EXTRA AVIADRESS (till vilken avi sänds utöver den till Kundens adress på första sidan)	Namn (efternamn, förnamn) / Firma (fullständigt namn)		
	Utdelningsadress (gata, box el motsvarande)		
	Postnr	Ort	(Land utom Sverige)
KUND (om Depån innehas av flera personer se även föregående sida) Samtliga depåinnehavare ska bifoga bilagor enligt föregående sida	Namn (efternamn, förnamn) / Firma (fullständigt namn)		Person-/samordnings-/organisationsnummer ¹⁾
	Utdelningsadress (gata, box el motsvarande)		Tel. dagtid Tel. kvällstid
	Postnr	Ort	(Land utom Sverige) E-post
	Folkbokföringsadress, om annan än ovan		Land (skatterättsligt hemvist) Annat än svenskt medborgarskap
	Ort datum	Kundens underskrift Utländskt skatteregistreringsnummer	
			Namnförtydligande
ID-KONTROLL (fylls i av Bolaget)	Bifogad vidimerad kopia eller ID-handling som uppvisats ☐ KK ☐ Pass ☐ ID-kort ☐ Annan, beskriv		
KUND (om Depån innehas av flera personer se även föregående sida) Samtliga depåinnehavare ska bifoga bilagor enligt föregående sida	Namn (efternamn, förnamn) / Firma (fullständigt namn)		Person-/samordnings-/organisationsnummer ¹⁾
	Utdelningsadress (gata, box el motsvarande)		Tel. dagtid Tel. kvällstid
	Postnr	Ort	(Land utom Sverige) E-post
	Folkbokföringsadress, om annan än ovan		Land (skatterättsligt hemvist) Annat än svenskt medborgarskap
	Ort datum	Kundens underskrift Utländskt skatteregistreringsnummer	
			Namnförtydligande
ID-KONTROLL (fylls i av Bolaget)	Bifogad vidimerad kopia eller ID-handling som uppvisats ☐ KK ☐ Pass ☐ ID-kort ☐ Annan, beskriv		
ÅGANDE FÖRDELNING (till Depån när Depån innehas av flera personer)	☐ Depå-/kontohavarna har lika stor andel i Depån/kontot om inte annat anges nedan. ☐ Depå-/kontohavarnas andelar i Depån/kontot är fördelade enligt följande:		
SÅRSKILDA VILLKOR (gäller under förutsättning av Bolagets godkännande)			

¹⁾Juridisk person skall i tillämpligt fall självständigt underteckna blanketten "Certification of Treaty Benefits, Limitation on Benefits (LoB)".

Denna blankett använder du när du ska legitimera dig hos SIP Nordic Fondkommission.

Du kan även göra en egen blankett, då är det viktigt att den innehåller samma information som denna.

Gör så här:

1. Kopiera giltig ID-handling i rutan nedan
2. Låt någon annan myndig person vidimera din ID-handlingskopia.
3. Returnera blanketten i original till SIP Nordic Fondkommission på adressen nedan.

ID-handling

Kopiera in ditt pass, körkort eller ID-handling här

Vidimering Jag bekräftar att kopian överensstämmer med originalet	Namnunderskrift	Telefonnummer
	Namnförtydligande	Personnummer

För SIP Nordics noteringar

Passandebedömning ska fyllas i av kund vid öppnande av depå

För att du som kund ska få tillgång till SIP Nordics investeringstjänster ombeds du fylla i denna passandebedömning. Du har enligt lag rätt till en passandebedömning.

Kundkategorisering						
Du kategoriseras som:	<table border="0"> <tr> <td>Ikke professionell</td> <td>☒</td> <td rowspan="2">SIP Nordic Fondkommission AB kategoriserar dig som "Ikke professionell", vilket ger dig största möjliga skydd. Depåkunder kan ansöka om att bli kategoriserade som "Professionell". Detta ger då ett lägre skydd. Bestämmelserna om kategorisering finns i lag (2007:528) om värdepappersmarknaden.</td> </tr> <tr> <td>Professionell</td> <td>☐</td> </tr> </table>	Ikke professionell	☒	SIP Nordic Fondkommission AB kategoriserar dig som "Ikke professionell", vilket ger dig största möjliga skydd. Depåkunder kan ansöka om att bli kategoriserade som "Professionell". Detta ger då ett lägre skydd. Bestämmelserna om kategorisering finns i lag (2007:528) om värdepappersmarknaden.	Professionell	☐
Ikke professionell	☒	SIP Nordic Fondkommission AB kategoriserar dig som "Ikke professionell", vilket ger dig största möjliga skydd. Depåkunder kan ansöka om att bli kategoriserade som "Professionell". Detta ger då ett lägre skydd. Bestämmelserna om kategorisering finns i lag (2007:528) om värdepappersmarknaden.				
Professionell	☐					

Erfarenhetsfrågor	
1. Aktier - Hur lång erfarenhet har du av att investera i aktier? År
2. Fonder - Hur lång erfarenhet har du av att investera i fonder? År
3. Derivat - Hur lång erfarenhet har du av att investera i optioner eller warrants? År
4. Kapitalskyddade strukturerade produkter – hur lång erfarenhet har du av att investera i kapitalskyddade strukturerade produkter, som t ex aktieindexobligationer? År
5. ☐ kapitalskyddade strukturerade produkter – hur lång erfarenhet har du av att investera i investeringscertifikat eller hävstångscertifikat? År
6. Vilket är det genomsnittliga beloppet du brukar placera i ett enskilt värdepapper? Kr
7. Ungefär hur många värdepappersaffärer har du gjort under de senaste tre åren? Antal

Produktklassificering och kundens bekräftelse	
SIP Nordic erbjuder olika investeringsprodukter som innehåller olika mått av risk. Därför måste SIP Nordic normalt avgöra om produkterna är passande för dig. SIP Nordic ber dig därför bekräfta att du förstått nedanstående produktklassificering.	
Produktklass A	I PRODUKTKLASS A ingår t ex aktier, fonder, obligationer, Open End certifikat och strukturerade produkter med nominellt kapitalskydd. För kapitalskyddade produkter gäller att emittenten återbetalar enbart det nominella kapitalet, ej courtage och eventuell överkurs.
Produktklass B	I PRODUKTKLASS B ingår övriga finansiella instrument med högre risk, såsom warrant, Mini Futures, optioner och investeringscertifikat. Hela investeringsbeloppet kan förloras vid en oförändrad eller negativ utveckling för underliggande marknad vid löptidens slut.
Din bekräftelse	1. Förstår du risken i produkterna i Produktklass A? JA ☐ NEJ ☐ 2. Förstår du risken i produkterna i Produktklass B och att hela investeringen kan förloras i vissa fall? JA ☐ NEJ ☐

Underskrift	
Ort	Datum
Namn-teckning	Namn-förtydligande

För SIP Nordics noteringar

OBLIGATORISKA BAKGRUNDSFRÅGOR

- i enlighet med lagen (2009:62) om
åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Information		
Lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism innebär i korthet att vi måste göra en bedömning av risken för att SIP Nordic Fondkommission nyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.		
Enligt lagen måste vi lära känna dig bättre för att till exempel förstå syftet med affärsförhållandet och dina transaktioner. Det är därför vi bland annat behöver ställa frågor till dig om:		
1. Var dina pengar kommer ifrån	2. Syftet med dina affärer	3. Företagets verksamhet för dig som är företagskund
Vänligen svara på nedanstående frågor		

Frågor	
1. Verklig huvudman?	<p>1. a) Tecknar Du ovanstående produkter för annan person? Om JA, ange namn och personnr. avseende: den fysiska person Du företräder:.....</p> <p>1. b) Om juridisk person tecknar, ange samtliga ev. ägare med mer än 25% av aktierna/andelarna i den juridiska person som du företräder (om ett bolag är ägare så ange ägarna till det bolaget hela vägen till bakomliggande fysiska personer):</p> <p>1. c) Ange samtliga ev. personer som utövar ett bestämmande inflytande över bolaget genom att kontrollera mer än 25% av det totala antalet röster i den juridiska personen eller genom att kunna utse mer än hälften av styrelseledamöterna i den juridiska personen. Ange även de som på motsvarande sätt utövar kontroll genom aktieägaravtal eller liknande:.....</p>
2. Varifrån kommer de pengar du placerar?	☐ Sparande/placering ☐ Lön ☐ Fastighetsförsäljning ☐ Arv ☐ Pension ☐ Investeringar ☐ Företagsförsäljning ☐ Intäkter från företaget jag representerar ☐ Annat:
3. Vilken inriktning/typ av verksamhet har företaget du representerar?	☐ Jag är privatkund ☐ Hotell, Restaurang, Turism ☐ Data, Teknik, It ☐ Finansiell verksamhet ☐ Hälsa, Sjukvård ☐ Industri, Hantverk, Service, Handel ☐ Annat:
4. Vilken anställningsform har du?	☐ Jag är företagskund ☐ Tillsvidareanställd ☐ Visstidsanställd ☐ Arbetsökande ☐ Pensionerad ☐ Student ☐ Egen företagare ☐ Annan:
5. Hur stor är din nettoinkomst per månad?	☐ Jag är företagskund ☐ 0 - 15 000 SEK ☐ 15 000 - 30 000 SEK ☐ 30 000 - 50 000 SEK ☐ > 50 000 SEK
6. Vad är syftet med ditt eller företagets sparande/placering?	☐ Pension ☐ Privat konsumtion ☐ Ekonomisk trygghet ☐ Till närstående ☐ Jag är förmånstagare ☐ Sparande placering ☐ För anställda ☐ Annat
7. Hur mycket har du eller företaget totalt sparat/placerat i värdepapper och pengar?	☐ 0 - 50 000 SEK ☐ 50 000 - 200 000 SEK ☐ 200 000 - 500 000 SEK ☐ 500 000 - 1 000 000 SEK ☐ > 1 000 000 SEK
8. Från vilken bank eller institut kommer du eller företaget generellt göra överföringar?	☐ Svensk bank/annat institut ☐ Utländsk bank/annat institut ☐ Svenskt försäkringsbolag ☐ Utländskt försäkringsbolag ☐ Från min arbetsgivare ☐ Jag är förmånstagare och har erhållit depån genom arv ☐ Annat
9. Är du enskild näringsidkare?	☐ Ja ☐ Nej

<p>9. Politiskt exponerad person (PEP)</p>	<p>En "politiskt utsatt person", eller PEP som det ofta kallas, är en person som har/har haft någon av nedanstående befattningar i <u>Sverige eller utomlands</u>. Kryssa i en eller flera rutor om något av dem stämmer in på dig.</p> <p>Är eller har du under de senaste 18 månaderna arbetat, eller har du en familjemedlem som under de senaste 18 månaderna arbetat, som något av följande:</p> <p>☐ Stats- eller regeringschef ☐ Minister, eller vice/biträdande minister ☐ Parlamentsledamot ☐ Styrelseledamot i politiskt parti ☐ Domare i högsta domstolen, högsta förvaltningsrätten eller annat rättsligt organ på hög nivå vilkas beslut endast undantagsvis kan överklagas (exempelvis ordinarie domare i kammarrätt eller hovrätt) ☐ Högre tjänsteman vid revisionsmyndighet eller ledamot i centralbankers styrande organ ☐ Ambassadör, beskikningschef samt hög officerare i försvarsmakten ☐ Person som ingår i statsägt företags förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan ☐ Haft en funktion i ledningen (generalsekreterare och dess ersättare eller motsvarande) i en internationell organisation (exempelvis FN, NATO och WTO)</p> <p>☐ Jag arbetar och/eller är styrelseledamot i ett företag som ägs eller kontrolleras av en politiskt utsatt person enligt ovanstående definition.</p>
<p>Underskrift</p>	
<p>Ort och datum</p>	
<p>Underskrift</p>	<p>Namnförtydligande</p>

FATCA**- i enlighet med Foreign Account Tax Compliance Act****Information**

Finansiella institut (banker och kapitalförvaltare med flera) runt om i världen ska på grund av den amerikanska lagen FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) lämna uppgifter om amerikanska personers och företags kapitalinkomster och kapitaltillgångar till den amerikanska federala skattemyndigheten, IRS (Internal Revenue Service).

För att underlätta för de svenska finansiella institut som ska lämna dessa uppgifter har Sverige ingått ett avtal med USA, det så kallade FATCA-avtalet. Avtalet innebär att dessa företag lämnar kontrolluppgifter till Skatteverket som därefter överför informationen till IRS.

För mer information läs om FATCA – avtal med USA på Skatteverkets hemsida.

Vänligen svara på nedanstående fråga

Fråga

1. Är du amerikansk medborgare eller på annan grund skatt- eller deklarationsskyldig i USA?*

Nej

Ja

Om du svarat ja på denna fråga måste blankett W-9 fyllas i och lämnas till Institutet, blanketten finns att ladda ner på Institutets hemsida. Om du svarat Nej men har amerikanska kännetecken enligt nedan måste blanketten W-8BEN fyllas i och lämnas till Institutet, blanketten finns att ladda ner på Institutets hemsida.

* "Amerikanska personer" kännetecknas av att något av följande kriterier är uppfyllda;

- Amerikansk medborgare eller person med skattemässig hemvist i USA (t.ex. innehavare av sk. Green Card)
- Födelseort USA
- Amerikansk adress, inklusive postbox i USA
- Telefonnummer i USA
- Fullmakt eller firmateckningsrätt given till person med amerikansk adress
- Enda dokumenterade adress är en c/o adress
- Stående order att verkställa regelbundna betalningar till USA

Ort och datum

Underskrift

Namnförtydligande

Certification of Treaty Benefits Limitation on Benefits (LOB)

Information
This form is required for all Swedish legal persons due to the double taxation convention between Sweden and the U.S. Denna blankett är obligatorisk för juridiska personer på grund av det dubbelbeskattningsavtal som Sverige har med USA.

Client / Kund	
Name of Company/Firmanamn	Registration Number / Organisationsnummer
Address/Adress	
Postal Code/Postnummer	Postal district / Ort
Country / Land	
Country of fiscal domicile / Land för skattemässig hemvist	

Certification / Inofficiell översättning	
<p>The above mentioned client meets all provisions of the treaty that are necessary to claim reduced rate of withholding, including any limitation on benefits provisions, and derives income within the meaning of section 894 of the US Internal Revenue Code of 1986, and the regulations thereunder, as the beneficial owner.</p>	<p>Ovanstående kund uppfyller alla de krav som ställs i dubbelbeskattningsavtalet för att erhålla nedsättning av källskatten, inklusive de krav som gäller för att inte omfattas av begränsningar i förmånerna enligt avtalet samt att ovanstående kund såsom slutlig ägare till tillgångarna har rätt att uppbära inkomsten i den mening som avses i punkt 894 av US Internal Revenue Code of 1986 och de regler som är hänförliga till den bestämmelsen.</p>

Signature / Underskrift	
Place / Ort	Date / Datum
Signature / Underskrift	

Explanation / Förklaring	
<p>The client, a legal person, certifies that it fulfills the requirements according to the double taxation convention between the entity's country of fiscal domicile and the USA, which gives it the right to claim treaty benefits. The client also certifies that it is the beneficial owner and as such has the right to receive the income on securities on the safe custody account/s.</p>	<p>Kunder, som är juridiska personer, måste för att kunna få nedsättning av amerikansk skatt intyga att de uppfyller de krav som ställs i dubbelbeskattningsavtalet mellan USA och kundens skatterättsliga hemvistland och att de inte omfattas av begränsningar av avtalsförmånerna (vilka i det svensk-amerikanska avtalet framgår av artikel 17). Kunden intygar också att denne är den verkliga och slutliga ägaren till värdepapperen i depån/på kontot.</p>

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR DEPÅ/KONTO

DEFINITIONER

I depå-/kontoavtalet samt i dessa bestämmelser förstås med

a) värdepapper dels finansiellt instrument såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. 1) överlåtbara värdepapper som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, 2) penningmarknadsinstrument, 3) andelar i företag för kollektiva investeringar (fondandelar), 4) finansiella derivatinstrument och 5) utsläppsrätter;

dels värdehandling, varmed avses handling som inte kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, dvs. 1) aktie eller enkelt skuldebrev som enligt definitionen ovan inte är finansiellt instrument 2) borgensförbindelse, 3) gåvobrev, 4) pantbrev eller liknande handling.

b) avräkningsnota besked om att en order/ett affärsuppdrag har utförts.

c) reglerad marknad såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som sammanför eller möjliggör sammanförande av ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredje part – regelmässigt, inom systemet och i enlighet med icke skönmässiga regler – så att det leder till ett kontrakt.

d) handelsplats såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. en reglerad marknad, en multilateral handelsplattform (MTF-plattform) eller en organiserad handelsplattform (OTF-plattform).

e) utförandeplats en handelsplatsplats, en systematisk internhandlare eller en marknadsgarant inom EES eller en annan person som tillhandahåller likviditet inom EES.

f) handelsplattform en MTF-plattform eller en OTF-plattform.

g) MTF-plattform, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som sammanför flera tredje parters köp- och säljintressen i finansiella instrument - inom systemet och i enlighet med icke skönmässiga regler - så att det leder till ett kontrakt.

h) OTF-plattform, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som inte är en reglerad marknad eller en MTF-plattform, och inom vilket flera tredje parters köp- och säljintressen i obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat kan interagera inom systemet så att det leder till ett kontrakt.

i) systematisk internhandlare, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett värdepappersinstitut som i en organiserad, frekvent, systematisk och väsentlig omfattning handlar för egen räkning när det utför kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform utan att utnyttja ett multilateralt system.

j) multilateralt system, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett system där flera tredje parters köp- och säljintressen i finansiella instrument kan interagera inom systemet.

k) förvaring av värdepapper, såväl förvaring av fysiska värdepapper som sådant förvar av dematerialiserade värdepapper som uppkommer genom registrering i depå.

l) depåförande tredje part, värdepappersinstitut som på uppdrag av institutet eller annan depåförande tredje part förvarar värdepapper i depå för kunders räkning.

m) värdepappersinstitut, värdepappersbolag, svenska kreditinstitut med tillstånd att driva värdepappersrörelse och utländska företag som driver värdepappersrörelse från filial eller genom att använda anknutna ombud etablerade i Sverige, samt utländska företag med tillstånd att bedriva verksamhet som motsvarar värdepappersrörelse.

n) värdepapperscentral, såsom definierat i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, dvs. detsamma som i artikel 2.1.1 i förordningen om värdepapperscentraler, i den ursprungliga lydelsen.

o) bankdag, dag i Sverige som inte är söndag eller allmän helgdag eller som vid betalning av skuldebrev är likställd med allmän helgdag (sådana likställda dagar är fr lördag, midsommarafton, julafton samt nyårsafton).

p) central motpart (CCP), såsom definierat i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (Emir), dvs. en juridisk person som träder emellan motparterna i kontrakt som är föremål för handel på en eller flera finansmarknader och blir köpare till varje säljare och säljare till varje köpare.

A. FÖRVARING I DEPÅ M.M.

A.1 FÖRVARING HOS INSTITUTET

A.1.1 Institutet ska i depån registrera sådant värdepapper som mottagits av institutet för förvaring m.m. i depå. Mottagna värdepapper förvaras av institutet för kundens räkning.

Institutet tar inte emot utsläppsrätter för förvaring under detta Depå-/kontoavtal annat än efter särskild överenskommelse med kunden.

Institutet får såsom förvaltare låta registrera mottagna finansiella instrument i eget namn hos värdepapperscentral, t.ex. Euroclear Sweden AB eller den som utanför EES fullgör motsvarande registreringsåtgärd avseende instrumentet. Därvid får kundens finansiella instrument registreras tillsammans med andra ägares finansiella instrument av samma slag.

Enligt dessa bestämmelser ska finansiellt instrument i kontobaserat system hos värdepapperscentral eller den som utanför EES fullgör motsvarande registreringsåtgärd avseende instrumentet anses ha mottagits när institutet erhållit rätt att registrera eller låta registrera uppgifter avseende instrument i sådant system. Övriga värdepapper anses ha mottagits när de överlämnats till institutet.

A.1.2 Institutet förbehåller sig rätten att pröva mottagandet av visst värdepapper, se även punkt G.6. Om kunden har flera depåer hos institutet och kunden inte instruerat institutet om i vilken depå visst värdepapper ska registreras, får institutet självt bestämma i vilken depå registreringen ska ske.

A.1.3 Institutet utför ingen äkthetskontroll av kundens värdepapper.

A.1.4 Institutet förbehåller sig skälig tid för registrering, överföring och utlämnande av värdepapper.

A.1.5 Institutet får avregistrera värdepapper från kundens depå när den som gett ut värdepapperet försatts i konkurs eller värdepapperet av annat skäl förlorat sitt värde. Om det är praktiskt möjligt och lämpligt ska institutet, bl.a. med beaktande av kundens intresse, i sådant fall försöka registrera värdepapperet i kundens namn.

A.1.6 Utöver avtalad panträtt i depå-/kontoavtalet kan institutet ha kvittningsrätt, panträtt eller annan säkerhetsrätt enligt EU-förordning, lag, föreskrifter, allmänna rättsprinciper, eller regelverk hos värdepapperscentral eller central motpart (CCP).

A.1.7 Institutets tjänster enligt depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser riktar sig inte till fysiska personer bosatta i USA eller juridiska personer med säte i USA eller andra U.S. Persons (som det definieras i vid var tid gällande Regulation S till United States Securities Act 1933) eller till sådana personer i andra länder där det krävs att institutet har vidtagit registreringsåtgärder eller andra liknande åtgärder.

A.2 DEPÅFÖRVARING HOS TREDJEPART

A.2.1 Institutet får förvara kundens värdepapper hos annat värdepappersinstitut, i Sverige eller utlandet. Depåförande tredjepart kan i sin tur anlita annan depåförande tredjepart för förvaring av kundens värdepapper.

A.2.2 Depåförande tredjepart utses av institutet efter eget val, med iakttagande av de skyldigheter som åligger institutet enligt EU-förordning, lag och föreskrifter.

A.2.3 Vid förvar hos depåförande tredjepart i utlandet (inom eller utanför EES) omfattas kundens värdepapper av tillämplig nationell lag, vilket kan innebära att kundens rättigheter avseende dessa värdepapper kan variera jämfört med vad som skulle gälla vid en förvaring i Sverige.

A.2.4 Förvaring hos depåförande tredjepart sker normalt i institutets namn för kunders räkning. I sådant fall får kundens värdepapper registreras tillsammans med andra ägares värdepapper, exempelvis på samlingskonto. Institutet får även uppdras åt depåförande tredjepart att i institutets ställe låta sig registreras för kundens värdepapper.

I särskilda fall får institutet även låta kundens värdepapper ingå i ett för flera ägare gemensamt dokument.

A.2.5 Vid förvaring av kundens värdepapper på samlingskonto hos depåförande tredjepart följer kundens rättigheter av tillämplig nationell lagstiftning. Då kundens värdepapper förvaras tillsammans med andra kunders värdepapper och om det skulle uppstå en brist så att det totala innehavet på samlingskontot inte motsvarar samtliga kunders rätta innehav, regleras den bristen mellan innehavarna i enlighet med lag eller marknadspraxis hos den depåförande tredjeparten. Detta kan komma att innebära att innehavarna inte får tillbaka hela sitt innehav utan att bristen fördelas mellan innehavarna i förhållande till storleken på var och ens innehav.

Huruvida kunden har en sakrättsligt skyddad separationsrätt i händelse av att institutet eller depåförande tredjepart skulle försättas i konkurs eller drabbas av annan åtgärd med motsvarande rättsverkningar kan variera och är beroende av tillämplig nationell lag.

I Sverige föreligger sakrättsligt skyddad separationsrätt under förutsättning att värdepappren hålls avskilda från depåförande tredjepartens eller institutets egna värdepapper. Vid förvaring hos depåförande tredjepart i utlandet kan det också, till följd av tillämplig utländsk lag, vara omöjligt att identifiera kunders värdepapper separat från den tredje partens eller institutets egna värdepapper. I sådant fall finns en risk att kundens värdepapper vid en konkurssituation eller annan åtgärd med motsvarande rättsverkningar skulle kunna komma att anses ingå i den tredje partens eller institutets tillgångar.

A.2.6 Depåförande tredjepart, värdepapperscentral, central motpart (CCP) samt motsvarigheter utanför EES kan ha säkerhet i eller kvittningsrätt avseende kundens värdepapper och till dem kopplade fordringar. I sådant fall kan kundens värdepapper komma att tas i anspråk för sådana rättigheter.

B. INSTITUTETS ÅTAGANDEN AVSEENDE VÄRDEPAPPER

B.1 ALLMÄNT

B.1.1 Institutet åtar sig att för kundens räkning vidta under punkterna B.2 – B.4 angivna åtgärder beträffande mottagna värdepapper.

B.1.2 Åtagandena inträder - om inte annat anges nedan eller särskilt överenskommit - för svenska finansiella instrument registrerade hos värdepapperscentral fr.o.m. den [femte] bankdagen, och för övriga svenska (dvs., utgivna av emittenter med säte i Sverige) värdepapper samt för utländska finansiella instrument fr.o.m. den [femtonde] bankdagen efter det att värdepapperen mottagits av institutet. Institutet är således inte skyldigt att bevaka frister som löper ut dessförinnan.

B.1.3 Institutet vidtar i punkterna B.2 – B.4 angivna åtgärder under förutsättning att institutet i god tid fått fullgod information om den omständighet som föranleder åtgärden genom meddelande från kunden, depåförande tredjepart, emittent, agent (motsvarande) eller värdepapperscentral.

B.1.4 För distribution av årsredovisningar, delårsrapporter, prospekt och annan information ansvarar emittenten. Om kunden i depå-/kontoavtalet markerat att årsredovisningar m.m. önskas från emittent i vilken kunden innehar värdepapper registrerade hos värdepapperscentral och registrerade i depån, lämnar institutet på emittentens begäran, via värdepapperscentral, kundens namn- och adressuppgifter. Prospekt och annan information om erbjudanden distribueras normalt inte av institutet. Institutet tillhandahåller kunden i stället en sammanfattning av erbjudandet. Kunden får samtidigt en anvisning om var mer information om erbjudandet finns.

B.1.5 Institutet får helt eller delvis underlåta att vidta en åtgärd, om det på depån eller anslutet konto inte finns medel eller kreditutrymme för åtgärden eller om institutet inte får de uppgifter som krävs för åtgärden eller för att uppfylla krav enligt EU-förordning, lag och föreskrifter.

B.1.6 Institutet får vidta eller underlåta att vidta åtgärd som anges i punkterna B.2 och B.3 om institutet särskilt angivit detta i meddelande till kunden och denne inte lämnat instruktion om annat inom den svarstid som angetts i meddelandet. Kunden är därefter bunden av åtgärd som institutet vidtagit eller underlåtit att vidta på samma sätt som om kunden själv gett uppdrag om åtgärden.

B.1.7 Vid institutets försäljning av rätter enligt nedan får försäljning ske gemensamt för flera kunder och i tillämpliga fall i enlighet med institutets vid var tid gällande särskilda Riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order. Likviden ska fördelas proportionellt mellan kunderna.

B.1.8 Om kunden enligt tillämplig lag eller reglerna för en emission eller ett erbjudande inte har rätt att utnyttja företrädesrätter, som tillkommit kunden till följd av dennes innehav av visst värdepapper, får institutet sälja dessa företrädesrätter.

B.2 SVENSKA FINANSIELLA INSTRUMENT

B.2.1 Med svenska finansiella instrument avses i denna punkt B.2 finansiella instrument som är utgivna av emittenter med säte i Sverige och som är registrerade hos värdepapperscentral som har tillstånd att bedriva verksamhet i Sverige samt är upptagna till handel i Sverige eller handlas på svensk handelsplats. För svenska finansiella instrument omfattar institutets åtagande – med den eventuella avvikelse som kan följa av vad som sägs i punkt B.1.6 – de åtgärder som anges under punkterna B.2.2 – B.2.8.

Beträffande andra finansiella instrument gäller i stället vad som anges under punkt B.3 beträffande utländska finansiella instrument.

B.2.2 Beträffande **aktier** åtar sig institutet att

- a) ta emot utdelning. Om kunden har rätt att välja mellan utdelning i kontanter eller i annan form, får institutet välja utdelning i form av kontanter om kunden inte lämnat annan instruktion;
- b) vid nyemission avseende aktier i vilka kunden har företrädesrätt, underrätta kunden härom samt biträda kunden med önskade åtgärder i samband därmed. Om instruktion om annat inte lämnats senast tre bankdagar före sista dagen för handel med teckningsrätten ska institutet – om institutet bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med beaktande av kundens intresse – sälja teckningsrätt som inte utnyttjats;
- c) vid offentligt erbjudande om överlåtelse av finansiellt instrument riktat till kunden från emittenten (inlösen/återköp) eller annan (uppköp) underrätta kunden om och efter särskilt uppdrag från kunden biträda denne med önskade åtgärder. (Se också B.2.5.) Motsvarande gäller vid offentligt erbjudande om förvärv av finansiellt instrument riktat till kunden;
- d) vid fondemission avseende aktier dels om möjligt göra sådana tillköp av fondaktierätter som behövs för att alla fondaktierätter som tillkommer kunden på grund av i depån registrerade aktier ska kunna till fullo utnyttjas i fondemissionen, dels i depån förteckna så många nya aktier som kunden därefter är berättigad till;
- e) såvitt avser aktier i s.k. avstämningsbolag underrätta kunden om begärd tvångsinlösen;
- f) såvitt avser aktier i avstämningsbolag vid nedsättning av aktiekapitalet, inlösen eller likvidation motta respektive lyfta kapitalbelopp samt annat förfallet belopp; samt

- g) på uppdrag av kunden ombesörja att hos värdepapperscentral förvaltarregistrerade aktiers rösträtt registreras i kundens namn. Detta förutsätter dock att uppdraget är institutet tillhanda senast femte bankdagen före sista dag för införande i aktieboken för rätt att delta i bolagsstämma och att sådan rösträttsregistrering kan ske enligt [gängse] rutin hos värdepapperscentral.
- h) Om depån innehas av två eller flera gemensamt och det i uppdraget inte angetts i vems namn aktierna ska registreras sker rösträttsregistrering av aktierna i proportion till vars och ens andel. Rösträttsregistrering sker inte av överskjutande aktier.

B.2.3 Beträffande **teckningsoptioner** åtar sig institutet att

i god tid underrätta kunden om sista dag för aktieteckning och, efter särskilt uppdrag från kunden, söka verkställa kompletteringsköp av teckningsoptioner och verkställa nyteckning av aktier. Om överenskommelse om annat inte träffats senast tre bankdagar före sista dag för handel med teckningsoptioner ska institutet - om institutet bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med beaktande av kundens intresse - sälja teckningsoption som inte utnyttjats.

B.2.4 Beträffande **inköpsrätter** åtar sig institutet att

i god tid underrätta kunden om sista dag för köpanmälan och, efter särskilt uppdrag av kunden, söka verkställa kompletteringsköp av inköpsrätt och ombesörja köpanmälan. Om överenskommelse om annat inte träffats senast tre bankdagar före sista dag för handel med inköpsrätten, ska institutet - om institutet bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med beaktande av kundens intresse - sälja inköpsrätt som inte utnyttjats.

B.2.5 Beträffande **inlösenrätter** åtar sig institutet att

i god tid underrätta kunden om sista dag för inlösenanmälan och, efter särskilt uppdrag av kunden, söka verkställa kompletteringsköp av inlösenrätt och ombesörja inlösenanmälan. Om överenskommelse om annat inte träffats senast tre bankdagar före sista dag för handel med inlösenrätten, ska institutet - om institutet bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med beaktande av kundens intresse - sälja inlösenrätt som inte utnyttjats.

B.2.6 Beträffande **svenska depåbevis avseende utländska aktier** åtar sig institutet att

vidta motsvarande åtgärder som för svenska aktier enligt ovan om institutet bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med beaktande av kundens intresse.

B.2.7 Beträffande **skuldebrev och andra skuldförbindelser** som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden åtar sig institutet att

- a) motta respektive lyfta ränta samt kapitalbelopp eller annat belopp som vid inlösen, utlottning eller uppsägning förfallit till betalning efter det att skuldförbindelsen mottagits;
- b) beträffande premieobligationer dessutom lyfta vinst på premieobligation som enligt dragningslista utfallit vid dragning som skett efter det att premieobligation mottagits av institutet samt underrätta kunden om utbyte och biträda kunden med önskade åtgärder med anledning därav;
- c) beträffande konvertibler och andra konverteringsbara skuldförbindelser dessutom i god tid underrätta kunden om sista konverteringsdag samt efter särskilt uppdrag av kunden verkställa konvertering;
- d) vid emission av skuldebrev/skuldförbindelser i vilka kunden har företrädesrätt, för kundens räkning teckna sådana skuldebrev/skuldförbindelser om inte annat överenskommit. Därvid ska gälla vad som angivits ovan i punkt B.2.2 b;
- e) vid offentligt erbjudande om överlåtelse av finansiellt instrument riktat till kunden från emittenten eller annan och som institutet erhållit information om, på sätt som angetts ovan i punkt B.1.3, underrätta kunden därom och efter särskilt uppdrag av kunden biträda denne med önskade åtgärder i samband därmed. Motsvarande gäller vid offentligt erbjudande om förvärv av finansiellt instrument riktat till kunden, samt
- f) vid meddelande om förtida inlösen och kallelse till fordringshavarmöte eller liknande förfarande avseende skuldebrev/skuldförbindelser i vilka kunden är innehavare och som institutet erhållit information om, på sätt som angivits ovan i punkt B.1.3, underrätta kunden därom och efter särskild överenskommelse med kunden biträda denne i samband därmed.
- g) beträffande strukturerade produkter som är skuldebrev, lyfta ränta, utdelning och kapitalbelopp.

B.2.8 Beträffande **finansiella instrument, som inte omfattas av punkterna B.2.1- B.2.7**, såsom derivatinstrument (t.ex. optioner, terminer), strukturerade produkter som inte är skuldebrev och andelar i företag för kollektiva investeringar, (fondandelar) omfattar institutets åtagande att, i förekommande fall, lyfta utdelning samt i övrigt att vidta de åtgärder som institutet bedömer som praktiskt möjligt och lämpligt bland annat med beaktande av kundens intresse eller som institutet åtagit sig i särskilt avtal med kunden.

B.3 UTLÄNDSKA FINANSIELLA INSTRUMENT

B.3.1 Beträffande aktier och skuldförbindelser, som inte omfattas av B.2 och som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller på motsvarande marknad utanför EES eller på en MTF, omfattar institutets åtagande – med den eventuella avvikelser som kan följa av vad som sägs i punkt B.1.6 - att vidta samma åtgärder som för svenska finansiella instrument, när institutet bedömer detta som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med beaktande av kundens intresse.

Kunden uppmärksammas särskilt på att det för vissa utländska aktier registrerade hos värdepapperscentral eller motsvarande utanför EES, på grund av inskränkningar i dess åtaganden, kan råda begränsade möjligheter för kunden som aktieägare att utöva vissa rättigheter t.ex. att medverka vid bolagsstämma och att delta i emissioner samt att erhålla information därom.

B.3.2 Beträffande andra utländska finansiella instrument än de i föregående punkter omfattar institutets åtagande endast att vidta de åtgärder institutet åtagit sig i särskilt avtal med kunden.

B.3.3 Kunden är införstådd med att kundens rättigheter avseende utländska finansiella instrument kan variera beroende på tillämplig utländsk lag eller regelverk. Kunden är även införstådd med att institutet då åtgärd avser utländskt finansiellt instrument ofta kan komma att tillämpa andra tidsfrister gentemot kunden än de som tillämpas i det land där åtgärd ska verkställas.

B.4 SVENSKA OCH UTLÄNDSKA VÄRDEHANDLINGAR

Beträffande svenska och utländska värdehandlingar omfattar institutets åtagande – med den eventuella avvikelser som kan följa av vad som sägs i punkt B.1.6 - att göra vad institutet åtagit sig i särskilt avtal med kunden.

C. TILL DEPÅN ANSLUTNA KONTON OCH KREDIT

C.1 Till depån är anslutet ett eller flera konton. Om överenskommelse inte träffas om annat förs ett anslutet konto i svenska kronor.

C.2 På anslutet konto får institutet sätta in pengar som utgör förskott för köpuppdrag eller likvid för säljuppdrag (eller motsvarande), avkastning på förvaldade värdepapper samt pengar som kunden i annat fall överlämnat till institutet eller som institutet tagit emot för kundens räkning och som har samband med depån, om inte kunden har angett institutet ett annat konto för insättningen.

C.3 Institutet får utöva kvittningsrätt och får även belasta anslutet konto med belopp som kunden beordrat eller godkänt samt för varje utlägg, kostnad eller förskottad skatt som har samband med kontot eller depån. Institutet får vidare belasta anslutet konto med belopp motsvarande dels utlägg, kostnad och arvode för uppdrag i övrigt, som institutet utfört åt kunden, dels likvid för annan förfallen obetald fordran som institutet vid var tid har gentemot kunden.

C.4 Medel i utländsk valuta som institutet betalar respektive tar emot för kundens räkning ska innan beloppet sätts in eller tas ut, växlas till svenska kronor enligt av institutet vid var tid tillämpade villkor. Detta gäller dock inte om kontot förs i den utländska valutan.

C.5 Kunden kan efter institutets medgivande erhålla rätt till kredit. Detta gäller emellertid inte om kunden är omyndig eller tillgångarna i depån eller på anslutna konton står under särskild förvaltning eller överförmyndares tillsyn.

Rätten till kredit gäller - om institutet inte meddelar annat - upp till ett belopp som motsvarar det vid var tid gällande sammanlagda belåningsvärdet av tillgångarna i depån och på anslutna konton.

Har kunden enligt särskilt avtal pantförskrivit i depån registrerade värdepapper och/eller tillgångar på anslutet konto även för andra förpliktelser än kundens kredit (t.ex. för handel med derivatinstrument) ska dessa förpliktelser, enligt de principer som institutet vid var tid tillämpar, beaktas vid fastställandet av krediträttens omfattning.

Kundens kredit enligt dessa bestämmelser gäller tills vidare, med rätt för institutet att säga upp krediten till betalning med en månads uppsägningstid. Vid uppsägning av depå-/kontoavtalet enligt punkt G.8 första eller tredje stycket nedan är – om inte kunden är konsument - krediten förfallen till betalning vid tidpunkten för depå-/kontoavtalets upphörande.

Om kunden önskar säga upp krediten i förtid ska kredittagaren meddela institutet detta och betala tillbaka utestående kreditbelopp samt ränta och andra kostnader för krediten fram till förskottsbetalningen. Institutet får inte tillgodoräkna sig någon ersättning för att krediten betalas i förtid.

C.6 Belåningsvärdet av tillgångarna i depån och på anslutna konton beräknas av institutet i enlighet med de regler som institutet vid var tid tillämpar. Kunden kan från institutet få uppgift om det aktuella sammanlagda belåningsvärdet, aktuellt belåningsvärde för visst i depån förtecknat finansiellt instrument och belåningsvärdet respektive saldo på anslutna konton.

Kunden ansvarar för att det inte vid någon tidpunkt uppstår säkerhetsbrist (överbelåning) dvs. att – med beaktande även av andra förpliktelser för vilka nämnda tillgångar utgör säkerhet – krediten inte vid någon tidpunkt överstiger tillgångarnas sammanlagda belåningsvärde. Kunden måste därför själv hålla sig underrättad om det vid var tid gällande sammanlagda belåningsvärdet av tillgångarna i depån och på anslutna konton.

Kunden kan inte i något fall undgå ansvar under återopande av att denne av institutet inte underrättats om det gällande belåningsvärdet av tillgångarna i depån och på anslutna konton eller om uppkommen säkerhetsbrist.

Om säkerhetsbrist uppkommer är kunden skyldig att omedelbart och utan anmodan till institutet betala överskjutande skuldbelopp eller ställa tilläggs säkerhet så att säkerhetsbrist inte längre föreligger. Om så inte sker är hela skulden på anslutet konto förfallen till omedelbar betalning. För kund som är konsument gäller dock i stället att institutet får sälja ställda säkerheter i sådan omfattning att utnyttjad kredit inte längre överstiger den kredit som kunden har rätt till.

C.7 För kundens tillgodohavande på anslutet konto beräknas ränta efter den räntesats som institutet vid var tid tillämpar för tillgodohavande på konto av detta slag. För skuld på anslutet konto utgår ränta, ursprungligen efter den räntesats som är angiven på depå-/kontoavtalets framsida.

Ändring av räntesatserna får ske med omedelbar verkan i samband med kreditpolitiska beslut, ändring av institutets upplåningskostnader eller andra kostnadsökningar för institutet. Ändring av räntesatserna av annan anledning får ske endast från och med den dag då institutet meddelat kunden om ränteändringen.

Om kunden är konsument gäller beträffande ränta för skuld på anslutet konto i stället för vad som i föregående stycke angetts att räntesatsen får ändras endast i den utsträckning det motiveras av kreditpolitiska beslut, ändring av institutets upplåningskostnader eller andra kostnadsökningar som institutet inte skäligen kunde förutse när depå-/kontoavtalet ingicks och att ändring av räntesatsen får ske från och med den dag då institutet meddelat kunden om ränteändringen.

Uppgifter om räntesatser kan erhållas hos institutet. Ränta på tillgodohavande räknas från och med dagen efter insättningen till dagen för uttag. Ränta på skuldbelopp utgår från dagen då skuld uppkommit till och med återbetalningsdagen.

Vid bedömning av om tillgodohavande respektive skuld finns på anslutna konton, bedöms varje konto för sig. Detta innebär t.ex. att ett anslutet konto kan komma att gottskrivas ränta samtidigt som ett annat anslutet konto belastas med ränta.

C.8 Om kunden är i betalningsdröjsmål, har institutet rätt till dröjsmålsränta på förfallet belopp från förfalldagen till dess betalning sker med den räntesats som med åtta procentenheter överstiger den gällande räntesatsen för skuld på anslutet konto enligt punkt C.7.

D. PANT

D.1 Bestämmelser om pant finns, förutom i detta avsnitt D, även i depå-/kontoavtalet under punkten Pantsättning samt under punkt C.5 – C.6.

D.2 Avkastning av pant och andra rättigheter som grundas på panten omfattas också av pantsättningen och utgör pant.

D.3 Institutets åtagande i egenskap av panthavare avseende pantsatt egendom är inte mer omfattande än vad som framgår av dessa bestämmelser.

D.4 Pant ska inte utgöra säkerhet för fordran på kunden som institutet har förvärvat eller kan komma att förvärva från annan än kunden, om nämnda fordran varken har samband med kundens handel med finansiella instrument eller har uppkommit genom belastning av kundens konto.

D.5 Om kunden inte fullgör sina skyldigheter mot institutet enligt depå-/kontoavtalet eller skyldigheter som uppkommit i samband med kundens transaktioner med finansiella instrument får institutet ta panten i anspråk på det sätt institutet finner lämpligt. Institutet ska förfara med omsorg och, i förväg underrätta kunden om ianspråktagandet om det är möjligt och underrättelse enligt institutets bedömning kan ske utan att vara till nackdel för institutet i egenskap av panthavare. Institutet får bestämma i vilken ordning ställda säkerheter (panter, borgensåtaganden m.m.) ska tas i anspråk.

D.6 Pantsatta värdepapper får säljas utanför den utförandeplats där värdepapperet handlas eller är upptaget till handel.

D.7 Om panten utgörs av tillgodohavande på konto anslutet till depån får institutet, utan att i förväg underrätta kunden, omedelbart ta ut förfallet belopp från kontot.

D.8 Kunden ger institutet bemyndigande att själv eller genom någon som institutet utser, teckna kundens namn, då detta krävs för att genomföra pantrealisation eller för att tillvarata eller utöva institutets rätt med avseende på pantsatt egendom. Därmed får institutet även öppna särskild depå och/eller konto hos värdepapperscentral eller konto i annat kontobaserat system. Kunden kan inte återkalla detta bemyndigande så länge panträffen består.

D.9 Om borgen har tecknats för kundens skyldigheter enligt depå-/kontoavtalet gäller följande i fråga om borgensmans rätt till den pantsatta egendomen.

För det fall institutet tagit borgen i anspråk ska panten därefter utgöra säkerhet för borgensmans återkrav (regresskrav) mot kunden endast i den mån detta har angetts i borgensförbindelsen. Sådan rätt är efterställd institutets rätt till pant.

Utgör panten säkerhet för flera borgensmäns återkrav ska de ha rätt till panten i förhållande till var och ens återkrav om de inte kommit överens om annat.

Institutet får så länge institutet inte tagit borgen i anspråk lämna ut pant, som enligt institutets bedömning inte behövs för betalning av förfallet belopp enligt depå-/kontoavtalet, utan att borgensmans ansvar ska minska på grund av detta.

D.10 Kunden får inte utan att samtycke lämnats av institutet till annan pantsatta egendom som är pantsatt enligt depå-/kontoavtalet. Sådan pantsättning till annan ska göras enligt institutets anvisningar. Sker pantsättning i strid mot denna bestämmelse får institutet säga upp depå-/kontoavtalet till omedelbart upphörande utan iakttagande av i punkt G.8 nedan nämnd uppsägningstid.

D.11 Om kunden till annan pantsatt värdepapper registrerade i depån eller medel på konto anslutet till depån får institutet, även om kunden invänt mot detta, utlämna/överföra värdepapper respektive överföra medel på till depån anslutet konto till panthavaren eller annan efter instruktioner från panthavaren. Redovisning av sådant utlämnande/överföring ska sändas till kunden.

D.12 Kunden får inte på annat sätt förfoga över i depå-/kontoavtalet pantsatta värdepapper eller medel utan institutets samtycke i varje särskilt fall.

E. HANDEL MED VÄRDEPAPPER ÖVER DEPÅN

E.1 På uppdrag av kunden - även innefattande vad kunden och institutet eventuellt har kommit överens om i särskilt avtal om handel via elektroniskt medium - utför institutet köp och försäljning av finansiella instrument samt andra uppdrag avseende handel med finansiella instrument för kundens räkning. Efter fullgörandet och om förutsättningar för detta föreligger registrerar institutet dessa transaktioner i kundens depå och anslutna konton.

E.2 Kunden är medveten om att institutet spelar in och bevarar telefonsamtal och annan elektronisk kommunikation som kan antas leda till transaktion, exempelvis i samband med att kunden lämnar institutet uppdrag om handel eller instruktioner avseende kundens depå och anslutna konton. Kopior av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation med kunden kommer att finnas tillgängliga på begäran under en period på fem år. Kunden har rätt att på begäran få ta del av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation för vilket institutet har rätt att ta ut en skälig avgift.

E.3 I och med att kunden undertecknar avtalet eller tar institutets tjänster i anspråk vad avser handel med finansiella instrument är kunden bunden av institutets vid var tid gällande särskilda Riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order och de villkor som vid var tid gäller för handel med visst finansiellt instrument. Med sådana villkor förstås: (i) Allmänna villkor för handel med finansiella instrument, (ii) villkor i orderunderlag och (iii) villkor i av institutet upprättad avräkningsnota. Institutet ska på kunds begäran tillhandahålla kunden gällande riktlinjer och villkor som avses i första stycket [*i pappersformat eller på sin hemsida*].

Vid handel med finansiella instrument gäller även tillämpliga regler antagna av institutet, svensk eller utländsk emittent, utförandeplats, central motpart (CCP) eller värdepapperscentral.

Dessa regler tillhandahålls av berört institut, emittent, handelsplats, central motpart (CCP) eller värdepapperscentral. På kundens förfrågan kan institutet lämna kunden uppgift om var informationen finns tillgänglig, t.ex. hemsida eller kontaktuppgifter.

E.4 Enligt Allmänna villkor för handel med finansiella instrument har institutet rätt att makulera köp eller försäljning där avslut träffats för kundens räkning i den omfattning som avslutet makulerats av aktuell utförandeplats. Samma rätt gäller om institutet i annat fall finner makulering av avslut vara nödvändig med hänsyn till att ett uppenbart fel begåtts av institutet, marknadsmotpart eller av kunden själv eller, om kunden genom order handlat i strid med gällande lag, annan författning eller om kunden i övrigt brutit mot god sed på värdepappersmarknaden. Har avslutet som makulerats redan registrerats i kundens depå kommer institutet att korrigera och redovisa makuleringen för kunden.

E.5 För den händelse någon av parterna skulle försättas i konkurs eller företagsrekonstruktion skulle beslutas för kunden, enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, ska samtliga utestående förpliktelser med anledning av handel med finansiella instrument mellan parterna avräknas mot varandra genom slutavräkning per den dag sådan händelse inträffar. Vad som efter sådan slutavräkning tillkommer ena parten är omedelbart förfallet till betalning.

F. SKATTER M.M.

F.1 Kunden ska svara för skatter och andra avgifter som ska erläggas enligt svensk eller utländsk lag, svensk/utländsk myndighets föreskrift eller beslut, mellanstatligt avtal eller institutets avtal med svensk/utländsk myndighet med avseende på värdepapper registrerade i depån, t.ex. preliminärskatt, utländsk källskatt respektive svensk kupongskatt på utdelning.

F.2 Institutet kan, till följd av svensk/utländsk lag, svensk/utländsk myndighets föreskrift eller beslut, mellanstatligt avtal eller institutets avtal med svensk/utländsk myndighet vara skyldigt att för kundens räkning vidta åtgärder beträffande skatt och andra avgifter grundat på utdelning/ränta/avyttring/innehav avseende kundens värdepapper. Det åligger kunden att tillhandahålla den information, inkluderande undertecknande av skriftliga handlingar, som institutet bedömer vara nödvändig för att fullgöra sådan skyldighet.

F.3 Om institutet till följd av skyldighet enligt punkt F.2 för kundens räkning betalat skatt får institutet belasta anslutet konto med motsvarande belopp på sätt som anges i punkt C.3.

F.4 Institutet ska, på särskilt uppdrag av kunden, om rätt därtill föreligger och om institutet bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med beaktande av kundens intresse söka medverka till nedsättning eller restitution av skatt samt utbetalning av tillgodohavande hos skattemyndighet. Institutet får i samband med detta teckna kundens namn samt även lämna uppgift om kunden och kundens värdepapper i den omfattning som krävs.

G. ÖVRIGA BESTÄMMELSER

G.1 AVGIFTER M.M.

För förvaring samt för övriga tjänster enligt depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser tas ut avgifter enligt vad som framgår i depå-/kontoavtalet eller som institutet senare meddelat kunden på sätt som anges i punkt G.10. Även avgift för kredit till konsument anges i depå-/kontoavtalet.

Upplysning om vid var tid gällande avgifter kan på begäran fås hos institutet.

Kunden ska ersätta institutets kostnader och utlägg som har samband med institutets uppdrag enligt depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser samt kostnader och utlägg för att bevaka och driva in institutets fordran hos kunden.

Avgifter, kostnader och utlägg debiteras anslutet konto i svenska kronor om inte institutet meddelar annat.

G.2 MEDDELANDEN M.M.

Meddelande från institutet

Institutet lämnar meddelanden till kunden med rekommenderat brev eller vanligt brev till kundens folkbokföringsadress (eller motsvarande) eller, om detta inte är möjligt, till den adress som anges i depå-/konto-avtalet. Kunden och institutet kan även komma överens om att meddelanden ska skickas till en annan adress.

Institutet har även rätt att lämna meddelanden till kunden via institutets internetjänst eller via e-post till av kunden i Depå-/kontoavtalet angiven e-post adress eller annan e-post adress eller via annan elektronisk kommunikation som kunden meddelat institutet, när institutet bedömer att sådan kommunikation är lämplig.

Meddelande som skickats av institutet med rekommenderat brev eller vanligt brev ska kunden anses ha fått senast femte bankdagen efter avsändandet, om brevet sänts till den adress som angivits ovan.

Meddelande genom institutets internetjänst, e-post eller annan elektronisk kommunikation ska kunden anses ha fått vid avsändandet om det sänts till av kunden uppgivet nummer eller elektronisk adress. Om kunden får ett sådant meddelande vid en tidpunkt som inte är institutets normala kontorstid i Sverige ska kunden anses ha fått meddelandet vid början av påföljande bankdag.

Meddelande till institutet

Kunden kan lämna meddelanden till institutet via institutets internetjänst, genom att besöka institutet eller genom att skicka brev. Brev till institutet ska ställas till den adress som anges i depå-/konto-avtalet, såvida institutet inte begärt svar till annan adress. Kunden kan endast lämna meddelande till institutet via e-post efter särskild överenskommelse med institutet.

Meddelande från kunden ska institutet anses ha fått den bankdag meddelandet kommit fram till nämnda adress. Även i annat fall ska institutet anses ha fått meddelandet från kunden om kunden kan visa att meddelandet skickats på ett ändamålsenligt sätt. I sådant fall ska institutet anses ha fått meddelandet den bankdag kunden kan visa att institutet borde fått det.

För meddelande avseende reklamation och hävning med anledning av kommissionsuppdrag som konsument lämnat i egenskap av icke professionell kund enligt institutets kategorisering enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, gäller att meddelande kan göras gällande om kunden kan visa att det skickats på ett ändamålsenligt sätt, även om det försenats, förvanskats eller inte kommit fram. Kunden ska dock, om denne har anledning att anta att institutet inte fått meddelandet eller att det förvanskats, skicka om meddelandet till institutet.

G.3 REDOVISNING

G.3.1 Redovisning för depån och anslutna konton lämnas - om inte särskilt avtal träffats om annat - minst kvartalsvis, såvida inte en sådan översikt har tillhandahållits i något annat regelbundet utdrag.

Institutet ansvarar inte för riktigheten av information om värdepapper, som inhämtats av institutet från extern informationslämnare.

G.4 FELAKTIG REGISTRERING I DEPÅN M.M.

Om institutet av misstag skulle registrera värdepapper i kundens depå eller sätta in medel på till depån anslutet konto, har institutet rätt att snarast möjligt korrigera registreringen eller insättningen i fråga. Om kunden förfogat över av misstag registrerade värdepapper eller insatta medel, ska kunden snarast möjligt till institutet lämna tillbaka värdepapperen eller betala tillbaka de medel som mottagits vid avyttringen eller insättningen. Om kunden underlåter detta har institutet rätt att köpa in värdepapperen i fråga och belasta kundens konto med beloppet för institutets fordran samt, vid kundens förfogande över medel, belasta kundens konto med beloppet i fråga.

Institutet ska omedelbart underrätta kunden om att korrigering vidtagits enligt ovan. Kunden har inte rätt att ställa några krav gentemot institutet med anledning av sådana misstag.

Vad som angetts i de två föregående styckena gäller även när institutet i andra fall registrerat värdepapper i depån eller satt in medel på anslutet konto, som inte skulle ha tillkommit kunden.

G.5 BEGRÄNSNING AV INSTITUTETS ANSVAR

Institutet är inte ansvarigt för skada som beror av svenskt eller utländskt lagbud, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om institutet självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Skada som uppkommit i andra fall ska inte ersättas av institutet, om det varit normalt aktsamt.

Institutet ansvarar inte för skada som orsakats av - svensk eller utländsk - utförandeplats, depåförande tredjepart, värdepapperscentral, clearingorganisation, eller andra som tillhandahåller motsvarande tjänster, och inte heller av uppdragstagare som institutet eller depåförande tredjepart med tillbörlig omsorg anlitat eller som anvisats av kunden. Detsamma gäller skada som orsakats av att ovan organisationer eller uppdragstagare blivit insolventa. Institutet ansvarar inte för skada som uppkommer för kunden eller annan med anledning av förfogandeinskränkning som kan komma att tillämpas mot institutet beträffande finansiella instrument.

Institutet ansvarar inte för indirekt skada. Denna begränsning gäller dock inte om den indirekta skadan har orsakats av grov vårdslöshet. Begränsningen gäller inte heller vid uppdrag som lämnats av konsument om den indirekta skadan orsakats av institutets vårdslöshet.

Föreligger hinder för institutet, på grund av omständighet som anges i första stycket, att helt eller delvis utföra åtgärd enligt dessa bestämmelser eller köp- eller säljuppdrag avseende finansiella instrument får åtgärd uppskjutas till dess hindret har upphört. Om institutet till följd av sådan omständighet är förhindrad att verkställa eller ta emot betalning/ leverans, ska varken institutet eller kunden vara skyldig att betala ränta.

Vad ovan sagts gäller i den mån inte annat följer av lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument.

G.6 AVSTÅENDE FRÅN UPPDRAG M.M.

Institutet har rätt att avsäga sig uppdrag enligt depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser avseende svenskt finansiellt instrument registrerat hos värdepapperscentral t.ex. Euroclear Sweden inom fem bankdagar, och för övriga svenska värdepapper samt för utländska finansiella instrument inom femton bankdagar efter det att värdepapperen mottagits av institutet. För utlämnande/överföring av värdepapperet i fråga gäller därvid vad som i punkt G.8 anges om utlämnande/överföring vid uppsägning.

G.7 KUNDS UPPGIFTSSKYLDIGHET

Det åligger kunden att på begäran av institutet lämna den information, inkluderande skriftliga handlingar, som institutet bedömer vara nödvändig för att fullgöra de skyldigheter som åligger institutet enligt detta avtal eller enligt avtal med depåförande tredje part samt tillämplig EU-förordning, lag, föreskrifter, allmänna rättsprinciper, eller regelverk hos utförandeplats, värdepapperscentral eller central motpart (CCP).

G.8 UPSÄGNING

Institutet kan säga upp depå-/kontoavtalet per brev till upphörande två månader efter det att kunden enligt punkten G.2 ska anses ha fått meddelandet.

Kunden kan säga upp avtalet på de sätt som framgår enligt G.2 (dvs. per brev eller muntligen vid besök på kontor samt via e-post eller via annan elektronisk kommunikation efter särskild överenskommelse) till upphörande en månad efter det institutet enligt samma punkt ska anses ha fått meddelandet.

Vid depå-/kontoavtalets upphörande ska parterna genast reglera samtliga sina skyldigheter enligt dessa bestämmelser. Depå-/kontoavtalet gäller dock i tillämpliga delar till dess att part fullgjort samtliga sina åtaganden gentemot motparten. Vidare får var och en av institutet och kunden säga upp uppdrag enligt dessa bestämmelser avseende visst värdepapper på samma villkor som anges ovan.

Oavsett vad som sagts i föregående stycke får part säga upp depå-/kontoavtalet med omedelbar verkan om motparten väsentligen brutit mot avtalet. I sådant fall ska varje avtalsbrott, där rättelse trots anmaning inte snarast möjligt vidtagits, anses som ett väsentligt avtalsbrott. Institutet får även säga upp depå-/kontoavtalet med omedelbar verkan vid förändringar av kundens skatterättsliga hemvist som medför att institutet inte längre kan fullgöra sin skyldighet att för kundens räkning vidta åtgärder beträffande skatt enligt vad som anges i avsnitt F eller att fullgörandet av sådan skyldighet avsevärt försvåras.

Vid depå-/kontoavtalets upphörande ska institutet till kunden utlämna/överföra samtliga i depån registrerade värdepapper eller - om uppsägningen avser visst värdepapper - detta värdepapper.

Kunden ska lämna skriftliga anvisningar till institutet om utlämnandet/överföringen av värdepapper och pengar. Om inte sådana anvisningar lämnats inom två månader efter den dag depå-/kontoavtalet enligt uppsägningen upphört eller om utlämnandet/överföringen inte kan ske enligt kundens anvisningar, får institutet:

- beträffande finansiellt instrument som registreras enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument; för kundens räkning öppna Vp-konto eller motsvarande hos värdepapperscentral och till sådant konto överföra de finansiella instrumenten,
- beträffande värdepapper i dokumentform; om hinder inte föreligger mot utlämnande på grund av lag eller avtal, på betryggande sätt och på bekostnad av kunden sända värdepapperen till kundens adress som är känd för institutet, samt
- beträffande annat värdepapper än ovan nämnda samt värdepapper i dokumentform om försändelse visat sig vara obeställbar; på det sätt institutet finner lämpligt sälja eller på annat sätt avveckla värdepapperen och, om värdepapperen saknar värde, låta förstöra respektive avregistrera dessa. Institutet får ta betalt för vidtagna åtgärder samt för kostnaderna för avvecklingen genom avdrag från försäljningslikviden. Eventuellt överskott ska utbetalas till kunden medan eventuellt underskott ska omgående ersättas av kunden.
- beträffande pengar på depån och anslutna konton; betala ut till annat konto tillhörande kunden eller för kundens räkning.

G.9 BEGRÄNSNING AV ÅTAGANDEN OCH FÖRHÅLLANDE TILL ANDRA AVTAL

Institutet är inte skyldigt att vidta andra åtgärder än vad som anges i depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser om inte särskilt skriftligt avtal träffats om detta. Vad som uttryckligen anges i sådant särskilt avtal ska gälla före depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser.

G.10 ÄNDRING AV BESTÄMMELSERNA OCH AVGIFTER

Ändringar av depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser eller institutets avgifter (enligt avtalet och vid var tid gällande prislista) ska ha verkan gentemot kunden två månader efter det att kunden enligt punkt G.2 ska anses ha mottagit meddelandet. Om kunden inte godtar ändringen har kunden rätt att inom nämnda tid säga upp depå-/kontoavtalet till upphörande utan iakttagande av i punkt G.8 angiven uppsägningstid.

G. 11 TILLÄMPLIG LAG

Tolkning och tillämpning av Depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser ska ske enligt svensk rätt.

Inledning

Dessa riktlinjer beskriver de metoder Bolaget tillämpar vid vidareförmedling och utförande av order för kunds räkning. Bolaget kommer att vid var tid vidta åtgärder för att uppnå ett så bra orderutförande som möjligt för Bolagets kunder. Mer än en av de metoder som anges i riktlinjerna kan användas för samma order. Om kund lämnar en specifik instruktion för genomförandet av viss order äger sådan instruktion företräde framför dessa riktlinjer. En specifik instruktion kan innebära att Bolaget inte kan vidta de åtgärder som anges i dessa riktlinjer för att uppnå bästa möjliga resultat.

Olika faktorerers relativa vikt vid utförande/vidarebefordran av order

För att uppnå bästa möjliga resultat för kunden kommer Bolaget att vidta alla rimliga åtgärder för att ta hänsyn till följande faktorer när order utförs/vidarebefordras; orderns storlek och typ, priset, kostnaderna, snabbhet, sannolikhet för att ordern leder till en transaktion och att transaktionen kan avvecklas, kundens kategori, samt till varje annan faktor som enligt Bolagets bedömning är relevant för en viss order. Bolaget tillmäter normalt priset och transaktionsomkostnader störst betydelse.

Utförande av order i finansiella instrument som huvudsakligen handlas på en extern handelsplats

Bolaget tillämpar följande metod vid hantering av order i sådana instrument som ofta utgörs av marknadsnoterade värdepapper, vilka huvudsakligen handlas på en reglerad marknad, handelsplats, t.ex.:

- aktier,
- obligationer, strukturerade produkter, aktieindexobligationer,
- standardiserade derivatinstrument t.ex. optioner och terminer,
- sådana fondandelar som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller MTF.

Bolaget kommer normalt att hantera order i dessa instrument genom att:

- snabbast möjligt skicka ordern till den marknadsplats som Bolaget bedömer möjliggör bästa orderutförande, eller
- genomföra ordern genom flera delposter transaktioner på marknaden med hänsyn taget till marknadsförutsättningar, likviditet, orderns storlek och karaktär där Bolaget bedömer att en sådan uppdelning är till kundens fördel, eller
- i de fall instrumentet handlas OTC utanför en reglerad marknadsplats som Bolaget har tillgång till kan Bolaget genomföra ordern utanför den reglerade marknadsplatsen i de fall priset är lika bra eller bättre jämfört med den reglerade marknadsplatsen.

saknar Bolaget tillgång reglerad viss marknadsplats kan Bolaget genomföra ordern gentemot en motpart OTC, normalt ska priset då vara lika bra eller bättre än på den reglerade marknaden.

Utförande av order i finansiella instrument som inte huvudsakligen handlas på en extern handelsplats

Bolaget tillämpar följande metod vid hantering av order i sådana instrument som inte är marknadsnoterade och kan vara sammansatta standardiserade eller huvudsakligen handlas direkt gentemot en motparts eget lager (OTC), t.ex.:

- onoterade aktier,
- obligationer, strukturerade produkter, aktieindexobligationer,
- standardiserade derivatinstrument t.ex. optioner och terminer,
- OTC-derivat, och andra instrument utgivna eller utfärdade av andra värdepappersinstitut,
- fondandelar.

Normalt kommer Bolaget att i dessa fall förmedla priser från motparten, indikativa eller fasta, direkt mot kunden. Ett avtal mellan parterna ingås då, antingen när kunden accepterar ett fast pris ställt av motparten eller, vid indikativa priser, när Bolaget bekräftar priset till kunden och kunden accepterar priset.

Handelsplatser som Bolaget huvudsakligen använder för utförande av order

För information över de handelsplatser som Bolaget huvudsakligen använder hänvisas till information på Bolagets hemsida. För att genomföra transaktioner i instrument som handlas på andra handelsplatser än dem där Bolaget deltar i handeln direkt genomför Bolaget sådana transaktioner genom att vidarebefordra ordern till företag med direkt tillgång till dessa handelsplatser. Valet av sådana samarbetsföretag sker genom en kontinuerlig utvärdering av företagets förmåga att erbjuda bra orderutförande. Vid sådana transaktioner kan avslut ske mot motparts eget lager.

Placering och vidarebefordran av order hos andra företag för utförande

Som alternativ till att utföra order på reglerad marknad eller annan handelsplats kan Bolaget använda andra företag som Bolaget bedömer lämpliga för att utföra order. Vid val av företag tar Bolaget hänsyn till pris, kostnader, snabbhet, säkerhet och andra faktorer som kan ha betydelse för kunden.

Primärmarknadstransaktioner

Bolaget kan ta emot och utföra order på primärmarknaden avseende nyemitterade finansiella instrument. I dessa fall kan Bolaget samla ordrar och vidarebefordra dessa i form av buntorder till emittenten eller det företag Bolaget bestämmer vara motpart till emittenten. Detta innebär att order inte alltid utförs omedelbart. Även då Bolaget förmedlar återköp från emittent, kan order sammanläggas och hanteras i bunt.

Orderhantering

Bolaget kommer att utföra kundorder snarast möjligt, effektivt och rättvist. Jämförbara kundorder utförs i den tidsordning de togs emot om detta inte omöjliggörs av orderns egenskaper eller rådande marknadsförhållanden, eller om något annat krävs utifrån kundens intressen.

Sammanläggning och fördelning av order

Bolaget får genomföra en kunds order eller en transaktion för egen räkning tillsammans med en annan kunds order om

1. det är osannolikt att sammanläggningen generellt kommer att vara till nackdel för kunden, och
2. kunder vars order ingår i en sammanlagd order underrättas om sammanläggningen på förhand.

När Bolaget lägger samman en kunds order med andra order, fördelas affärerna rättvist mellan kunden och de andra parter vars order lagts samman.

Störningar i marknaden eller handelssystem

Vid störningar i marknaden eller i Bolagets eget system, p.g.a. exempelvis avbrott eller bristande tillgänglighet i tekniska system, kan det enligt Bolagets bedömning vara omöjligt eller olämpligt att genomföra order på något av de sätt som har angivits i denna policy. Bolaget kommer då att vidta alla rimliga åtgärder för att på annat sätt uppnå bästa möjliga resultat för kunden.

Ändringar

Bolaget kommer regelbundet att se över och vid behov genomföra ändringar i dessa riktlinjer. Aktuella riktlinjer kommer att finnas tillgängliga via Bolagets hemsida www.sipnordic.se.

INFORMATION OM EGENSKAPER OCH RISKER AVSEENDE FINANSIELLA INSTRUMENT

1. HANDEL MED FINANSIELLA INSTRUMENT

Handel med **finansiella instrument**, dvs bl.a. aktier i aktiebolag och motsvarande andelsrätter i andra typer av företag, obligationer, depåbevis, fondandelar, penningmarknadsinstrument, finansiella derivatinstrument eller andra sådana värdepapper utom betalningsmedel som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, sker i huvudsak i organiserad form vid en **handelsplats**. Handeln sker genom de värdepappersföretag som deltar i handeln vid handelsplatsen. Som kund måste Du normalt kontakta ett sådant värdepappersföretag för att köpa eller sälja finansiella instrument.

1.1 Handelsplatser

Med handelsplatser avses reglerad marknad, handelsplattform (Multilateral Trading Facility, MTF) och systematisk internhandlare (SI) samt där det sker handel hos värdepappersföretagen.

På en **reglerad marknad** handlas olika typer av finansiella instrument. När det gäller aktier kan endast aktier i publika bolag noteras och handlas på en reglerad marknad och det ställs stora krav på sådana bolag, bl.a. avseende bolagets storlek, verksamhetshistoria, ägarspridning och offentlig redovisning av bolagets ekonomi och verksamhet.

En **handelsplattform (MTF)** kan beskrivas som ett handelssystem som organiseras och tillhandahålls av en börs eller ett värdepappersföretag. Det ställs typiskt sett lägre krav, i form av t.ex. informationsgivning och verksamhetshistoria, på de finansiella instrument som handlas på en handelsplattform jämfört med finansiella instrument som handlas på en reglerad marknad.

En **systematisk internhandlare** är ett värdepappersföretag som på ett organiserat, frekvent och systematiskt sätt handlar för egen räkning genom att utföra kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform. En systematisk internhandlare är skyldig att offentliggöra marknadsmässiga bud på köp- och/eller säljpriser för likvida aktier som handlas på en reglerad marknad och för vilka den systematiska internhandlaren bedriver systematisk internhandel.

Handel kan även äga rum genom ett värdepappersföretag utan att det är fråga om systematisk internhandel, mot institutets egna lager eller mot annan av institutets kunder.

I Sverige finns i dagsläget två reglerade marknader, OMX Nordiska Börs Stockholm AB (nedan "Stockholmsbörsen") och Nordic Growth Market NGM AB (nedan "NGM"). Härutöver sker organiserad handel på andra handelsplatser, t.ex. First North och Nordic MTF (handelsplattformar) samt på **värdepappersföretagens egna listor**.

Handeln på reglerade marknader, handelsplattformar och andra handelsplatser utgör en **andrahandsmarknad** för finansiella instrument som ett bolag redan givit ut (emitterat). Om andrahandsmarknaden fungerar väl, dvs det är lätt att hitta köpare och säljare och det fortlöpande noteras anbudskurser från köpare och säljare samt avslutskurser (betalkurser) från gjorda affärsavslut, har även bolagen en fördel genom att det blir lättare att vid behov emittera nya instrument och därigenom få in mer kapital till bolagets verksamhet. Förstahandsmarknaden, eller **primärmarknaden**, kallas den marknad där köp/teckning av nyemitterade instrument sker.

1.2 Handels-/noteringslistor

När det gäller aktier indelas vanligen handelsplatser aktierna i olika listor, vilka publiceras t.ex. på handelsplatsens hemsida, i dagstidningar och andra medier. Avgörande för på vilken lista ett bolags aktier handlas kan vara bolagets börsvärde (t.ex. Stockholmsbörsens Large-, Mid- och Small cap). De mest omsatta aktierna kan också finnas på en särskild lista. Vissa värdepappersföretag publicerar också egna listor över finansiella instrument som handlas via institutet, kurser till vilka instrumenten handlas etc, t.ex. via institutets hemsida. Aktier på listor med höga krav och hög omsättning anses normalt kunna innebära en lägre risk än aktier på andra listor.

Information om kurser m.m. avseende aktier såväl som andra typer av finansiella instrument, exempelvis fondandelar, optioner och obligationer, publiceras också regelbundet via t.ex. handelsplatsernas hemsidor, i dagstidningar och andra medier.

2. RISKER MED FINANSIELLA INSTRUMENT OCH HANDEL MED FINANSIELLA INSTRUMENT

2.1 Allmänt om risker

Finansiella instrument kan ge **avkastning** i form av **utdelning** (aktier och fonder) eller **ränta** (räntebärande instrument). Härutöver kan priset (kursen) på instrumentet öka eller minska i förhållande till priset när placeringen gjordes. I den fortsatta beskrivningen inräknas i ordet placering även eventuella negativa positioner (negativa innehav) som tagits i instrumentet, jämför t.ex. vad som sägs om blankning i avsnitt 7 nedan. Den totala avkastningen är summan av utdelning/ränta och prisförändring på instrumentet.

Vad placeraren eftersträvar är naturligtvis en total avkastning som är positiv, dvs som ger **vinst**, helst så hög som möjligt. Men det finns också en **risk** att den totala avkastningen blir negativ dvs att det blir en **förlust** på placeringen. Risken för förlust varierar med olika instrument. Vanligen är chansen till vinst på en placering i ett finansiellt instrument kopplad till risken för förlust. Ju längre tiden för innehavet av placeringen är desto större är vinstchansen respektive förlustrisken. I placeringssammanhang används ibland ordet risk som uttryck för såväl förlustrisk som vinstchans. I den fortsatta beskrivningen används dock ordet risk enbart för att beteckna förlustrisk. Det finns olika sätt att placera som minskar risken. Vanligen anses det bättre att inte placera i ett enda eller ett fåtal finansiella instrument utan att i stället placera i **flera olika** finansiella instrument. Dessa instrument bör då erbjuda en **spridning av riskerna** och inte samla risker som kan utlösas samtidigt. En spridning av placeringarna till utländska marknader minskar normalt också risken i den totala portföljen, även om det vid handel med utländska finansiella instrument tillkommer en **valutarisk**.

Placeringar i finansiella instrument är förknippade med **ekonomisk risk**, vilket närmare kommer att beskrivas i denna information. Kunden svarar själv för risken och måste därför själv hos anlitat värdepappersföretag - eller genom sitt kapitalförvaltande ombud - skaffa sig kännedom om de villkor, i form av allmänna villkor, prospekt eller liknande, som gäller för handel med sådana instrument och om instrumentens egenskaper och risker förknippade därmed. Kunden måste också fortlöpande bevaka sina placeringar i sådana instrument.

Detta gäller även om kunden fått individuell rådgivning vid placeringstillfället. Kunden bör i eget intresse vara beredd att snabbt vidta åtgärder, om detta skulle visa sig påkallat, exempelvis genom att avveckla placeringar som utvecklas negativt eller att ställa ytterligare säkerhet vid placeringar som finansierats med lån och där säkerhetsvärdet minskat.

Det är också viktigt att beakta den risk det kan innebära att handla med finansiella instrument på en annan handelsplats än en reglerad marknad, där kraven som ställs generellt är lägre.

2.2. Olika typer av riskbegrepp m.m.

I samband med den riskbedömning som bör ske då Du som kund gör en placering i finansiella instrument, och även fortlöpande under innehavstiden, finns en mängd olika riskbegrepp och andra faktorer att beakta och sammanväga. Nedan följer en kort beskrivning av några av de vanligaste riskbegreppen.

Marknadsrisk – risken att marknaden i sin helhet, eller viss del därav där Du som kund har Din placering, t.ex. den svenska aktiemarknaden, går ner.

Kreditrisk – risken för bristande betalningsförmåga hos ex.vis en emittent (**Emittentrisk**) eller en motpart.

Prisvolatilitetsrisk – risken för stora svängningar i kursen/priset på ett finansiellt instrument påverkar placeringen negativt.

Kursrisk – risken att kursen/priset på ett finansiellt instrument går ner.

Skatterisk – risken att skatteregler och/eller skattesatser är oklara eller kan komma att ändras.

Valutarisk – risken att en utländsk valuta till vilken ett innehav är relaterat (ex.vis fondandelar i en fond som placerar i amerikanska värdepapper noterade i USD) försvagas.

Hävstångseffektsrisk – konstruktionen av derivatinstrument som gör att det finns en risk att prisutvecklingen på den underliggande egendomen får ett större negativt genomslag i kursen/priset på derivatinstrumentet.

Legal risk – risken att relevanta lagar och regler är oklara eller kan komma att ändras.

Bolagsspecifik risk – risken att ett visst bolag går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de finansiella instrument som är relaterade till bolaget därmed kan falla i värde.

Branschspecifik risk – risken att en viss bransch går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de finansiella instrument som är relaterade till bolag i branschen därmed kan falla i värde.

Likviditetsrisk – risken att Du inte kan sälja eller köpa ett finansiellt instrument vid en viss önskad tidpunkt pga att omsättningen i det finansiella instrumentet är låg.

Ränterisk – risken att det finansiella instrument Du placerat i minskar i värde pga förändringar i marknadsräntan.

3. AKTIER OCH AKTIERELATERADE INSTRUMENT

3.1 Allmänt om aktier

3.1.1 Aktier och aktiebolag

Aktier i ett aktiebolag ger ägaren rätt till en andel av bolagets **aktiekapital**. Går bolaget med vinst lämnar bolaget vanligen **utdelning** på aktierna. Aktier ger också **rösträtt** på bolagsstämman, som är det högsta beslutande organet i bolaget. Ju fler aktier ägaren har desto större andel av kapitalet, utdelningen och rösterna har aktieägaren. Beroende på vilken serie aktierna tillhör kan rösträtten variera. Det finns två slag av bolag, **publika** och **privata**. Endast publika bolag får låta aktierna handlas på en handelsplats.

3.1.2 Aktiekursen

Kursen (priset) på en aktie påverkas i första hand av utbudet respektive efterfrågan på den aktuella aktien vilket i sin tur, åtminstone på lång sikt, styrs av **bolagets framtidsutsikter**. En aktie upp- eller nedvärderas främst grundat på investerarnas analyser och bedömningar av bolagets möjligheter att göra **framtida vinster**. Den framtida **utvecklingen i omvärlden** av konjunktur, teknik, lagstiftning, konkurrens osv. avgör hur efterfrågan blir på bolagets produkter eller tjänster och är därför av grundläggande betydelse för kursutvecklingen på bolagets aktier.

Det aktuella **ränteläget** spelar också en stor roll för prissättningen. Stiger marknadsräntorna ger räntebärande finansiella instrument, som samtidigt ges ut (nyemitteras), bättre avkastning. Normalt sjunker då kurserna på aktier som regelbundet handlas liksom på redan utelöpande räntebärande instrument. Skälet är att den ökade avkastningen på nyemitterade räntebärande instrument relativt sett blir bättre än avkastningen på aktier, liksom på utelöpande räntebärande instrument. Dessutom påverkas aktiekurserna negativt av att räntorna på bolagets skulder ökar när marknadsräntorna går upp, vilket minskar vinstutrymmet i bolaget.

Också **andra till bolaget direkt knutna förhållanden**, t.ex. förändringar i bolagets ledning och organisation, produktionsstörningar m m kan starkt påverka bolagets framtida förmåga att skapa vinster såväl på kort som lång sikt. Aktiebolag kan i värsta fall gå så dåligt att de måste försättas i **konkurs**. Aktiekapitalet dvs. aktieägarnas insatta kapital är det kapital som då först används för att betala bolagets skulder. Detta leder oftast till att aktierna i bolaget blir värdelösa.

Även kurserna på vissa större **utländska reglerade marknader eller handelsplatser** inverkar på kurserna i Sverige, bl.a. därför att flera svenska aktiebolag är noterade även på utländska marknadsplatser och prisutjämnningar (arbitrage) sker mellan marknadsplatserna. Kursen på aktier i bolag som tillhör samma **branschsektor** påverkas ofta av förändringar i kursen hos andra bolag inom samma sektor. Denna påverkan kan även gälla för bolag i olika länder.

Aktörerna på marknaden har olika behov av att placera kontanter (likvida medel) eller att få fram likvida medel. Dessutom har de ofta olika mening om hur kursen borde utvecklas. Dessa förhållanden, som även innefattar hur bolaget värderas, bidrar till att det finns såväl köpare som säljare. Är placeringarna däremot samstämmiga i sina uppfattningar om kursutvecklingen vill de antingen köpa och då uppstår ett köptryck från många köpare, eller också vill de sälja och då uppstår ett säljtryck från många säljare. Vid köptryck stiger kursen och vid säljtryck faller den.

Omsättningen, dvs hur mycket som köps och säljs av en viss aktie, påverkar i sin tur aktiekursen. Vid hög omsättning minskar skillnaden, även kallad spread, mellan den kurs köparna är beredda att betala (**köpkursen**) och den kurs säljarna begär (**säljkursen**). En aktie med hög omsättning, där stora belopp kan omsättas utan större inverkan på kursen, har en god **likviditet** och är därför lätt att köpa respektive att sälja. Bolagen på de reglerade marknadernas listor (t.ex.

Stockholmsbörsens Nordiska listan samt NGMs (NGM Equity) har normalt sett hög likviditet. Olika aktier kan under dagen eller under längre perioder uppvisa olika rörlighet i kurserna (**volatilitet**) dvs upp- och nedgångar samt storlek på kursförändringarna.

De kurser till vilka aktierna har handlats (**betalkurser**), såsom högst/lägst/senast betalt under dagen samt sist noterade köp/säljkurser och vidare uppgift om handlad volym i kronor publiceras bl.a. i de flesta större dagstidningarna, på text-TV och på olika internetidor som upprättas av marknadsplatser, värdepappersföretag och medieföretag. Aktualiteten i dessa kursuppgifter kan variera beroende på sättet de publiceras på.

3.1.3 Olika aktieserier

Aktier finns i olika **serier**, vanligen A- och B-aktier vilket normalt har med rösträtten att göra. A-aktier ger normalt en röst medan B-aktier ger en **begränsad rösträtt**, oftast en tiondel röst. Skillnaderna i rösträtt beror bl.a. på att man vid ägarspridning vill värna om de ursprungliga grundarnas eller ägarnas inflytande över bolaget genom att ge dem en starkare rösträtt. Nya aktier som ges ut får då ett lägre röstvärde än den ursprungliga A-serien och betecknas med B, C eller D etc.

3.1.4 Kvotvärde, split och sammanläggning av aktier

En akties **kvotvärde** är den andel som varje aktie representerar av bolagets aktiekapital. En akties kvotvärde erhålls genom att dividera aktiekapitalet med det totala antalet aktier. Ibland vill bolagen ändra kvotvärdet, t.ex. därför att kursen, dvs marknadspriset på aktien, har stigit kraftigt. Genom att dela upp varje aktie på två eller flera aktier genom en s.k. **split**, minskas kvotvärdet och samtidigt sänks kursen på aktierna. Aktieägaren har dock efter en split sitt kapital kvar oförändrat, men detta är fördelat på fler aktier som har ett lägre kvotvärde och en lägre kurs per aktie.

Omvänt kan en **sammanläggning** av aktier (omvänd split) göras om kursen sjunkit kraftigt. Då slås två eller flera aktier samman till en aktie. Aktieägaren har dock efter en sammanläggning av aktier samma kapital kvar, men detta är fördelat på färre aktier som har ett högre kvotvärde och en högre kurs per aktie.

3.1.5 Marknadsintroduktion, privatisering och uppköp

Marknadsintroduktion innebär att aktier i ett bolag introduceras på aktiemarknaden, dvs upptas till handel på en reglerad marknad eller en handelsplattform (MTF). Allmänheten erbjuds då att **teckna** (köpa) aktier i bolaget. Oftast rör det sig om ett befintligt bolag, som inte tidigare handlats på en reglerad marknad eller annan handelsplats, där ägarna beslutat att vidga ägarkretsen och underlätta handeln i bolagets aktier. Om ett statligt ägt bolag introduceras på marknaden kallas detta för **privatisering**.

Uppköp tillgår i regel så att någon eller några investerare erbjuder aktieägarna i ett bolag att på vissa villkor sälja sina aktier. Om uppköparen får in 90 % eller mer av antalet aktier i det uppköpta bolaget, kan uppköparen begära **tvångsinlösen** av kvarstående aktier från de ägare som ej accepterat uppköpererbjudandet. Dessa aktieägare är då tvungna att sälja sina aktier till uppköparen mot en ersättning som fastställs genom ett skiljedomsförfarande.

3.1.6 Emissioner

Om ett aktiebolag vill utvidga sin verksamhet krävs ofta ytterligare aktiekapital. Detta skaffar bolaget genom att ge ut nya aktier genom **nyemission**. Oftast får de gamla ägarna **teckningsrätter** som ger företräde att teckna aktier i en nyemission. Antalet aktier som får tecknas sätts normalt i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare hade. Tecknaren måste betala ett visst pris (emissionskurs), oftast lägre än marknadskursen, för de nyemitterade aktierna. Direkt efter det att teckningsrätterna - som normalt har ett visst marknadsvärde - avskiljts från aktierna sjunker vanligen kursen på aktierna, samtidigt ökar antalet aktier för de aktieägare som tecknat. De aktieägare som inte tecknar kan, under teckningstiden som oftast pågår några veckor, sälja sina teckningsrätter på den marknadsplats där aktierna handlas. Efter teckningstiden förfaller teckningsrätterna och blir därmed obrukbara och värdelösa.

Aktiebolag kan även genomföra s.k. **riktad nyemission**, vilket genomförs som en nyemission men enbart riktad till en viss krets investerare. Aktiebolag kan även genom s.k. **apportemission** ge ut nya aktier för att förvärva andra bolag, affärsrörelser eller tillgångar i annan form än pengar. Såväl vid riktad nyemission som vid apportemission sker s.k. **utspädning** av befintliga aktieägares andel av antalet röster och aktiekapital i bolaget, men antalet innehavda aktier och marknadsvärdet på det placerade kapitalet påverkas normalt inte.

Om tillgångarna eller de reserverade medlen i ett aktiebolag har ökat mycket i värde, kan bolaget föra över en del av värdet till sitt aktiekapital genom en s.k. **fondemission**. Vid fondemission tas det hänsyn till antalet aktier som varje aktieägare redan har. Antalet nya aktier som tillkommer genom fondemissionen sätts i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare hade. Genom fondemissionen får aktieägaren fler aktier, men ägarens andel av bolagets ökade aktiekapital förblir oförändrad. Kursen på aktierna sänks vid en fondemission, men genom ökningen av antalet aktier bibehåller aktieägaren ett oförändrat marknadsvärde på sitt placerade kapital. Ett annat sätt att genomföra fondemission är att bolaget **skriver upp** kvotvärdet på aktierna. Aktieägaren har efter uppskrivning ett oförändrat antal aktier och marknadsvärde på sitt placerade kapital.

3.2 Allmänt om aktierelaterade instrument

Nära knutna till aktier är, aktieindexobligationer, depåbevis, konvertibler, aktie- och aktieindexoptioner, aktie- och aktieindexterminer, warranter samt hävstångscertifikat.

3.2.1 Indexobligationer/Aktieindexobligationer

Indexobligationer/aktieindexobligationer är obligationer där avkastningen istället för ränta är beroende t.ex. av ett aktieindex. Utvecklas indexet positivt följer avkastningen med. Vid en negativ indexutveckling kan avkastningen utebli. Obligationen återbetalas dock alltid med sitt nominella belopp på inlösendagen och har på så sätt en begränsad förlustrisk jämfört med t.ex. aktier och fondandelar. Risken med en placering i en aktieindexobligation kan, förutom eventuellt erlagd överkurs, definieras som den alternativa ränteintäkten, dvs. den ränta investeraren skulle ha fått på det investerade beloppet med en annan placering. Indexobligationer kan ha olika benämningar som aktieindexobligationer, SPAX, aktieobligationer, kreditkorgsobligationer, räntekorgsobligationer, valutakorgsobligationer osv. beroende på vilket underliggande tillgångsslag som bestämmer obligationens avkastning. När man talar om indexobligationer så benämns dessa oftast också som kapitalgaranterade eller kapitalskyddade produkter. Med dessa begrepp avses att beskriva, som ovan nämnts, att oavsett om produkten ger avkastning eller ej så återbetalas det nominella beloppet, dvs vanligtvis detsamma som investeringsbeloppet minskat med eventuellt erlagd överkurs.

3.2.2 Depåbevis

Svenskt Depåbevis är ett bevis om rätt till utländska aktier, som utgivaren av beviset förvarar/innehar för innehavarens räkning. Depåbevis handlas precis som aktier på en reglerad marknad eller handelsplats och prisutvecklingen följer normalt prisutvecklingen på den utländska marknadsplats där aktien handlas. Utöver de generella risker som finns vid handel med aktier eller andra typer av andelsrätter bör ev. valutarisk beaktas.

3.2.3 Konvertibler

Konvertibler (konverteringslån eller konvertibler) är räntebärande värdepapper (lån till utgivaren/emittenten av konvertibeln) som inom en viss tidsperiod kan bytas ut mot aktier. Avkastningen på konvertiblerna, dvs kupongräntan, är vanligen högre än utdelningen på utbytesaktierna. Konvertibelkursen uttrycks i procent av det nominella värdet på konvertibeln.

3.2.4 Omvända konvertibler

Omvända konvertibler är ett mellanting mellan en ränte- och en aktieplacering. Den omvända konvertibeln är knuten till en eller flera underliggande aktier eller index. Denna placering ger en ränta, dvs en fast, garanterad avkastning. Om de underliggande aktierna eller index utvecklas positivt återbetalas det placerade beloppet plus den fasta avkastningen. Om de underliggande aktierna eller index däremot skulle falla, finns det en risk att innehavaren i stället för det placerade beloppet kan få en eller fler aktier som ingår i den omvända konvertibeln eller motsvarande kontantlikvid.

3.2.5 Aktieoptioner och aktieindexoptioner

Aktieoptioner finns av olika slag. Förvärvade köpoptioner (eng. call options) ger innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod köpa redan utgivna aktier till ett på förhand bestämt pris. Säljoptioner (eng. put options) ger omvänt innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod sälja aktier till ett på förhand bestämt pris. Mot varje **förvärvat** option svarar en **utfärdad** option. Risken för den som förvärvar en option är, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, att den minskar i värde eller förfaller värdelös på slutdagen. I det senare fallet är den vid förvärvet betalda premien för optionen helt förbrukad. Utfärdaren av en option löper en risk som i vissa fall, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, kan vara obegränsat stor. Kursen på optioner följer normalt kursen på motsvarande underliggande aktier eller index, men med större kurssvängningar än dessa.

Den mest omfattande handeln i aktieoptioner sker på de reglerade marknaderna. Där förekommer även handel med **aktieindexoptioner**. Dessa indexoptioner ger vinst eller förlust direkt i kontanter (**kontantavräkning**) utifrån utvecklingen av ett underliggande index.

3.2.6 Aktieterminer och aktieindexterminer

En **termin** innebär att parterna ingår ett ömsesidigt bindande avtal med varandra om köp respektive försäljning av den underliggande egendomen till ett på förhand avtalat pris och med leverans eller annan verkställighet, t.ex. kontantavräkning, av avtalet vid en i avtalet angiven tidpunkt (stängningsdagen). Någon premie betalas inte eftersom parterna har motsvarande skyldigheter enligt avtalet.

3.2.7 Warranter

Handel förekommer också med vissa köp- och säljoptioner med längre löptider, i Sverige vanligen kallade **warranter**. Warranter kan utnyttjas för att köpa eller sälja underliggande aktier eller i andra fall ge kontanter om kursen på underliggande aktie utvecklas på rätt sätt i förhållande till warrantens lösenpris. Teckningsoptioner (eng. subscription warrants) avseende aktier kan inom en viss tidsperiod utnyttjas för teckning av motsvarande nyutgivna aktier.

3.2.8 Hävstångscertifikat

Hävstångscertifikat, som ofta kallas enbart **certifikat** eller i vissa fall **bevis**, är ofta en kombination av ex.vis en köp- och en säljoption och är beroende av en underliggande tillgång, exempelvis en aktie, ett index eller en råvara. Ett certifikat har inget nominellt belopp. Hävstångscertifikat skall inte förväxlas med t.ex. företagscertifikat, vilket är en slags skuldebrev som kan ges ut av företag i samband med att företaget lånar upp pengar på kapitalmarknaden. En utmärkande egenskap för hävstångscertifikat är att relativt små kursförändringar i underliggande tillgång kan medföra avsevärda förändringar i värdet på innehavarens placering. Dessa förändringar i värdet kan vara till investerarens fördel, men de kan också vara till investerarens nackdel. Innehavare bör vara särskilt uppmärksamma på att hävstångscertifikat kan falla i värde och även förfalla helt utan värde med följd att hela eller delar av det investerade beloppet kan förloras. Motsvarande resonemang kan i många fall gälla även för optioner och warranter. Se även avsnitt 5 om derivat.

4. RÄNTERELATERADE INSTRUMENT

Ett **räntebärande finansiellt instrument** är en **fordringsrätt** på utgivaren (emittenten) av ett lån. Avkastning lämnas normalt i form av **ränta**. Det finns olika former av räntebärande instrument beroende på vilken emittent som givit ut instrumentet, den säkerhet som emittenten kan ha ställt för lånet, **löptiden** fram till återbetalningsdagen och formen för utbetalning av räntan. Räntan (kupongen) betalas vanligen ut årsvis.

En annan form för räntebetalning är att sälja instrumentet med rabatt (**diskonteringspapper**). Vid försäljningen beräknas priset på instrumentet genom att diskontera lånebeloppet inklusive beräknad ränta till nuvärde. Nuvärdet eller kursen är lägre än det belopp som erhålls vid återbetalningen (**nominella beloppet**). **Bankcertifikat och statskuldväxlar** är exempel på diskonteringspapper, liksom obligationer med s.k. **nollkupongskonstruktion**.

Ytterligare en annan form för räntebärande obligationer är statens **premieobligationer** där låneräntan lottas ut bland innehavarna av premieobligationer. Det förekommer även ränteinstrument och andra sparformer där räntan är skyddad mot inflation och placeringen därför ger en fast **real ränta**.

Risken i ett räntebärande instrument utgörs dels av den kursförändring (kursrisk) som kan uppkomma under löptiden på grund av att **marknadsräntorna** förändras, dels att emittenten kanske inte klarar att **återbetala** lånet (kreditrisk). Lån för vilka fullgod säkerhet för återbetalningen har ställts är därvid typiskt sett mindre riskfyllda än lån utan säkerhet. Rent allmänt kan dock sägas att risken för förlust på räntebärande instrument kan anses som lägre än för aktier. Ett räntebärande instrument utgivet av en emittent med hög kreditvärdighet kan således vara ett bra alternativ för den som vill minimera risken att sparkapitalet minskar i värde och kan vara ett föredra vid ett kortsiktigt sparande. Även vid långsiktigt sparande där kapitalet inte skall äventyras, t.ex. för pensionsåtaganden, är inslag av räntebärande placeringar mycket vanliga. Nackdelen med en räntebärande placering är att den i regel ger en låg värdestegring. Exempel på räntebärande placeringar är sparkonton, privatobligationer och räntefonder.

Kurserna fastställs varje dag såväl på instrument med kort löptid (mindre än ett år) t.ex. statskuldväxlar som på instrument med längre löptider t.ex. obligationer. Detta sker på penning- och obligationsmarknaden. Marknadsräntorna påverkas av analyser och bedömningar som Riksbanken och andra större institutionella marknadsaktörer gör av hur utvecklingen av ett antal ekonomiska faktorer som inflation, konjunktur, ränteutvecklingen i Sverige och i andra länder osv kommer att utvecklas på kort och lång sikt. Riksbanken vidtar även s.k. penningpolitiska operationer i syfte att styra utvecklingen av marknadsräntorna så att inte inflationen stiger över ett visst fastställt mål. De finansiella instrument som handlas på penning- och obligationsmarknaden (**t.ex. statsobligationer, statskuldväxlar och bostadsobligationer**) handlas ofta i mycket stora poster (mångmiljonbelopp).

Om marknadsräntorna går upp kommer kursen på **utelöpande** (redan utgivna) räntebärande finansiella instrument att falla om de har fast ränta, eftersom nya lån ges ut med en räntesats som följer aktuell marknadsränta och därmed ger högre ränta än vad utelöpande instrumentet ger. Omvänt stiger kursen på utelöpande instrument när marknadsräntan går ned.

Lån utgivna av stat och kommun anses vara riskfria vad gäller återbetalningen, vilket således gäller för stats- och kommunobligationer. Andra emittenter än stat och kommun kan ibland, vid emission av obligationer, ställa **säkerhet** i form av andra finansiella instrument eller annan egendom (sak- eller realsäkerhet).

Det finns även andra räntebärande instrument som innebär en högre risk än obligationer om emittenten skulle få svårigheter att återbetala lånet, t.ex. **förlagsbevis**.

En form av ränterelaterade instrument är **säkerställda obligationer**. Dessa är förenade med en särskild förmånsrätt enligt speciell lagstiftning. Regelverket kring säkerställda obligationer syftar till att en investerare skall få full betalning enligt avtalad tidplan även om obligationens utgivare skulle gå i konkurs, förutsatt att den egendom som säkerställer obligationen är tillräckligt mycket värd.

5. DERIVATINSTRUMENT

Derivatinstrument såsom optioner, terminer m.fl. förekommer med olika slag av underliggande tillgång, t.ex. aktier, obligationer, råvaror och valutor. Derivatinstrument kan utnyttjas för att minska risken i en placering.

En särskild omständighet att beakta vid placering i derivatinstrument är att konstruktionen av derivatinstrument gör att prisutvecklingen på den underliggande egendomen får genomslag i kursen eller priset på derivatinstrumentet. Detta prisgenomslag är ofta kraftigare i förhållande till insatsen (erlagd premie) än vad värdeförändringen är på den underliggande egendomen. Prisgenomslaget kallas därför **hävstångseffekt** och kan leda till större vinst på insatt kapital än om placeringen hade gjorts direkt i den underliggande egendomen. Å andra sidan kan hävstångseffekten lika väl medföra större förlust på derivatinstrumenten jämfört med värdeförändringen på den underliggande egendomen, om prisutvecklingen på den underliggande egendomen blir annorlunda än den förväntade. Hävstångseffekten, dvs möjligheten till vinst respektive risken för förlust, varierar beroende på derivatinstrumentets konstruktion och användningssätt. Stora krav ställs därför på bevakningen av prisutvecklingen på derivatinstrumentet och på den underliggande egendomen. Investeraren bör i eget intresse vara beredd agera snabbt, ofta under dagen, om placeringen i derivatinstrument skulle komma att utvecklas i ofördelaktig riktning. Det är också viktigt att i sin riskbedömning beakta att möjligheten att avveckla en position/ett innehav kan försvåras vid en negativ prisutveckling.

För ytterligare information om derivatinstrument, se **INFORMATION OM HANDEL MED OPTIONER, TERMINER OCH ANDRA DERIVAT-INSTRUMENT**

6. FONDER OCH FONDANDELAR

En fond är en "portfölj" av olika slags finansiella instrument, t.ex. aktier och obligationer. Fonden ägs gemensamt av alla som sparar i fonden, andelsägarna, och förvaltas av ett fondbolag. Det finns olika slags fonder med olika placeringsriktning. Med placeringsriktning menas vilken typ av finansiella instrument som fonden placerar i. Nedan redogörs i korthet för några av de vanligaste typerna av fonder. För ytterligare information se Konsumenternas bank- och finansbyrås hemsida, www.konsumentbankbyran.se, och Fondbolagens Förenings hemsida, www.fondbolagen.se.

En **aktiefond** placerar allt eller huvudsakligen allt kapital som andelsägarna inbetalat i aktier. **Blandfonder** med både aktier och räntebärande instrument förekommer också, liksom rena **räntefonder** där kapitalet placeras huvudsakligen i räntebärande instrument. Det finns även till exempel **indexfonder** som inte förvaltas aktivt av någon förvaltare utan som istället placerar i finansiella instrument som följer sammansättningen i ett visst bestämt index.

En av idéerna med en aktiefond är att den placerar i flera olika aktier och andra aktierelaterade finansiella instrument, vilket gör att risken för andelsägaren minskar jämfört med risken för den aktieägare som placerar i endast en eller i ett fåtal aktier. Andelsägaren slipper vidare att välja ut, köpa, sälja och bevaka aktierna och annat förvaltningsarbete runt detta.

Principen för **räntefonder** är densamma som för aktiefonder – placering sker i olika räntebärande instrument för att få riskspridning i fonden och förvaltningen i fonden sker efter analys av framtida räntetro.

En **fond-i-fond** är en fond som placerar i andra fonder. En fond-i-fond kan ses som ett alternativ till att själv välja att placera i flera olika fonder. Man kan därmed uppnå den riskspridning som en väl sammansatt egen fondportfölj kan ha. Det finns fond-i-fonder med olika placeringsinriktningar och risknivåer.

En ytterligare typ av fond är **hedgefond**. Hedge betyder skydda på engelska. Trots att hedging är avsett att skydda mot oväntade förändringar i marknaden kan en hedgefond vara en fond med hög risk, då sådana fonder ofta är högt belånade. Skillnaderna är dock stora mellan olika hedgefonder. Det finns även hedgefonder med låg risk. Hedgefonder försöker ge en positiv avkastning oavsett om aktie- eller räntemarknaden går upp eller ner. En hedgefond har mycket större frihet i sina placeringsmöjligheter än traditionella fonder. Placeringsinriktningen kan vara allt från aktier, valutor och räntebärande instrument till olika arbitragestrategier (spekulation i förändringar av t.ex. räntor och/eller valutor). Hedgefonder använder sig oftare än traditionella fonder av derivat i syfte att öka eller minska fondens risk. Blankning (se nedan) är också ett vanligt inslag.

Fonder kan också delas in i **värdepappersfonder** (även kallade UCITS-fonder) och **specialfonder**. Samlingsnamnet för dessa är investeringsfonder och båda typerna regleras av den svenska lagen om investeringsfonder. Värdepappersfonder är de fonder som uppfyller det s.k. UCITS-direktivets krav, främst vad gäller placeringsbestämmelser och riskspridning. Såväl svenska som utländska värdepappersfonder (som fått tillstånd i sitt hemland inom EES), får säljas och marknadsföras fritt i samtliga EES-länder. Specialfonder (exempelvis s.k. hedgefonder) är fonder som på något sätt avviker från reglerna i UCITS-direktivet, och det är därför särskilt viktigt för Dig som kund att ta reda på vilka placeringsregler som en specialfond Du avser att placera i kommer att iakttas. Detta framgår av fondens informationsbroschyr och faktablad. Varje fondbolag är skyldigt att självmant erbjuda potentiella investerare det faktablad som avser fonden. Specialfonder får inte marknadsföras och säljas fritt utanför Sverige. För de fonder som placerar i utländska finansiella instrument tillkommer även en valutarisk (se även avsnitt 2.2 ovan).

Andelsägarna får det antal andelar i fonden som motsvarar andelen insatt kapital i förhållande till fondens totala kapital. Andelarna kan köpas och lösas in genom värdepappersföretag som saluför andelar i fonden eller direkt hos fondbolaget. Det är dock viktigt att beakta att vissa fonder kan ha förutbestämda tidpunkter då fonden är "öppen" för köp och lösösen, varför det inte alltid är möjligt med regelbunden handel. Andelarnas aktuella värde beräknas regelbundet av fondbolaget och baseras på kursutvecklingen av de finansiella instrument som ingår i fonden. Det kapital som placeras i en fond kan både öka och minska i värde och det är därför inte säkert att placeraren får tillbaka hela det insatta kapitalet.

7. BLANKNING

Blankning innebär att den som lånat finansiella instrument, och samtidigt förbundit sig att vid en senare tidpunkt till långivaren återlämna instrument av samma slag, säljer de lånade instrumenten. Vid försäljningen räknar låntagaren med att vid tidpunkten för återlämnandet kunna anskaffa instrumenten på marknaden till ett lägre pris än det till vilka de lånade instrumenten såldes. Skulle priset i stället ha gått upp, uppstår en förlust, vilken vid en kraftig prishöjning kan bli avsevärd.

8. BELÅNING

Finansiella instrument kan i många fall köpas för delvis lånat kapital. Eftersom såväl det egna som det lånade kapitalet påverkar avkastningen kan Du som kund genom lånefinansieringen få en större vinst om placeringen utvecklas positivt jämfört med en investering med enbart eget kapital. Skulden som är kopplad till det lånade kapitalet påverkas inte av om kurserna på köpta instrument utvecklas positivt eller negativt, vilket är en fördel vid en positiv kursutveckling. Om kurserna på köpta instrument utvecklas negativt uppkommer en motsvarande nackdel eftersom skulden kvarstår till 100 procent, vilket innebär att kursfallet krona för krona förbrukar det egna kapitalet. Vid ett kursfall kan därför det egna kapitalet helt eller delvis förbrukas samtidigt som skulden måste betalas helt eller delvis genom försäljningsintäkterna från de finansiella instrument som fallit i värde. Skulden måste betalas även om försäljningsintäkterna inte täcker hela skulden.

Du som kund måste vara införstådd med bl.a. följande:

- att placeringar eller andra positioner i finansiella instrument sker på Din egen risk
- att Du som kund själv noggrant måste sätta Dig in i värdepappersföretagets allmänna villkor för handel med finansiella instrument och i förekommande fall information i prospekt samt övrig information om aktuellt finansiellt instrument, dess egenskaper och risker
- att vid handel med finansiella instrument det är viktigt att kontrollera avräkningsnota och annan rapportering avseende Dina placeringar samt omgående reklamera fel
- att det är viktigt att fortlöpande bevaka värdeförändringar på innehav av och positioner i finansiella instrument
- att Du som kund själv måste initiera de åtgärder som erfordras för att minska risken för förluster på Dina placeringar eller andra positioner

Information om olika typer av finansiella instrument och handel med finansiella instrument jämte förslag till ytterligare litteratur på området återfinns också t.ex. på Konsumenternas bank- och finansbyrås hemsida, www.konsumentbankbyran.se, och på SwedSecs hemsida, www.swedsec.se. Information om enskilda finansiella instrument och dess emittenter finns i utgivna prospekt, som lättast kan hittas på emittentens eller Institutets hemsidor.

INFORMATION OM HANDEL MED OPTIONER, TERMINER OCH ANDRA DERIVATINSTRUMENT

1. Allmänt om risker med derivatinstrument

Handel med derivatinstrument är förknippad med särskilda risker, vilka närmare kommer att beskrivas i denna information. Kunden svarar själv för riskerna och måste därför själv hos anlitat värdepappersföretag - eller genom sitt kapitalförvaltande ombud - skaffa sig kännedom om de villkor, i form av allmänna villkor, prospekt eller liknande, som gäller för handel med sådana instrument och om instrumentens egenskaper samt de risker som är förknippade därmed. Kunden måste också fortlöpande bevaka sina placeringar (positioner) i sådana instrument. Information för bevakning (kursuppgifter m.m.) kan fås t.ex. via handelsplatsernas hemsidor, i dagstidningar och andra media samt från kundens värdepappersföretag. Kunden bör vidare i eget intresse vara beredd att snabbt vidta åtgärder, om detta skulle visa sig påkallat, exempelvis genom att ställa ytterligare säkerhet eller att avsluta sina placeringar i derivatkontrakt (kvitta ut eller stänga sina positioner).

För ytterligare information om handel med finansiella instrument i allmänhet, olika riskbegrepp och riskresonemang, se även

INFORMATION OM EGENSKAPER OCH RISKER AVSEENDE FINANSIELLA INSTRUMENT.

2. Användningen av derivatinstrument

Derivatinstrument är en form av avtal (kontrakt) där själva avtalet är föremål för handel på kapitalmarknaden. Derivatinstrumentet är knutet till en underliggande egendom eller ett underliggande värde. Denna egendom eller detta värde (i fortsättningen kallat enbart egendom) kan utgöras av ett finansiellt instrument, någon annan tillgång med ekonomiskt värde, t.ex. valuta eller råvara, eller någon form av värdemätare, t.ex. ett index. Derivatinstrument kan användas för att skapa ett skydd mot en oönskad prisutveckling på den underliggande egendomen. De kan också användas för att uppnå vinst eller avkastning med en mindre kapitalinsats än vad som krävs för att göra en motsvarande affär direkt i den underliggande egendomen. Derivatinstrument kan också användas för andra syften. Användningen av derivatinstrument bygger på en viss förväntning om hur priset på den underliggande egendomen kommer att utvecklas under en viss tidsperiod. Innan handel påbörjas med derivatinstrument är det således viktigt att kunden för sig själv klargör syftet därmed och vilken prisutveckling på underliggande egendom som kan förväntas samt grundat på detta väljer rätt derivatinstrument eller kombination av sådana instrument.

3. Olika slag av derivatinstrument

Huvudtyperna av derivatinstrument är optioner, terminer och swapavtal.

En **option** är ett avtal som innebär att den ena parten (utfärdaren av ett optionskontrakt) förpliktar sig att köpa eller sälja den underliggande egendomen av eller till den andra parten (innehavaren av kontraktet) till ett på förhand bestämt pris (lösenpriset). Avtalet kan, beroende på slag av option, antingen utnyttjas när som helst under löptiden (amerikansk option) eller endast på slutdagen (europeisk option). Innehavaren betalar en ersättning (premie) till utfärdaren och får en rätt att utnyttja kontraktet men har ingen skyldighet att göra det. Utfärdaren är däremot skyldig att infria kontraktet om innehavaren begär det (löser optionen). Kursen på optioner följer normalt priset på den underliggande egendomen. Risken för den som förvärvar en option är, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, att optionen minskar i värde eller förfaller värdelös på slutdagen. I det senare fallet är den vid förvärvet betalda premien för optionen helt förbrukad. Utfärdaren av en option löper en risk som i vissa fall, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, kan vara obegränsat stor. Kursen på optioner följer normalt kursen på motsvarande underliggande aktier eller index, men med större kurssvängningar än dessa.

En **termin** innebär att parterna ingår ett ömsesidigt bindande avtal med varandra om köp respektive försäljning av den underliggande egendomen till ett på förhand avtalat pris och med leverans eller annan verkställighet, t.ex. kontantavräkning, av avtalet vid en i avtalet angiven tidpunkt (stängningsdagen). Någon premie betalas inte eftersom båda parter har motsvarande skyldigheter enligt avtalet.

Ett **swapavtal** innebär att parterna överenskommer om att löpande erlägga betalningar till varandra, exempelvis beräknade på fast respektive rörlig ränta (ränteswap), eller att vid en viss tidpunkt utbyta (på engelska: to swap) någon form av egendom med varandra, t.ex. olika slag av valutor (valutaswap).

Handel förekommer också med vissa köp- och säljoptioner med längre löptider, i Sverige vanligen kallade **warranter**. Warranter kan utnyttjas för att köpa eller sälja underliggande aktier eller i andra fall ge kontanter om kursen på underliggande aktie utvecklas på rätt sätt i förhållande till warrantens lösenpris. Teckningsoptioner (eng. subscription warrants) avseende aktier kan inom en viss tidsperiod utnyttjas för teckning av motsvarande nytgivna aktier.

Hävstångscertifikat, som ofta kallas enbart **certifikat**, är ofta en kombination av ex.vis en köp- och en säljoption och är beroende av en underliggande tillgång, exempelvis en aktie, ett index eller en råvara. Ett certifikat har inget nominellt belopp. Hävstångscertifikat skall inte förväxlas med t.ex. företagscertifikat, vilket är en slags skuldebrev som kan ges ut av företaget i samband med att företaget lånar upp pengar på kapitalmarknaden.

En utmärkande egenskap för hävstångscertifikat är att relativt små kursförändringar i underliggande tillgång kan medföra avsevärda förändringar i värdet på innehavarens placering. Dessa förändringar i värdet kan vara till investerarens fördel, men de kan också vara till investerarens nackdel. Innehavare bör vara särskilt uppmärksamma på att investeringscertifikat kan falla i värde och även förfalla helt utan värde med följd att hela eller delar av det investerade beloppet kan förloras. Motsvarande resonemang kan i många fall gälla även för optioner och warranter.

Derivatinstrumenten kan kombineras på visst sätt för att skapa t.ex. ett visst skydd mot prisförändring på underliggande egendom, eller för att uppnå ett visst ekonomiskt resultat i förhållande till den förväntade prisutvecklingen på underliggande egendom.

Vid handel i kombinerade produkter är det viktigt att sätta sig in i produktens olika beståndsdelar och hur dessa samverkar. I vissa fall kan beståndsdelarnas samverkan innebära en högre risk än varje beståndsdel för sig. En närmare beskrivning av en viss produkts olika beståndsdelar och på vilket sätt dessa samverkar kan fås bl.a. från utfärdande emittent eller värdepappersföretaget.

4. Karaktäristiska egenskaper hos derivatinstrument

Man kan beskriva handel med derivatinstrument som handel med eller förflyttning av risker. Den som exempelvis befarar en kursnedgång på marknaden kan köpa säljoptioner som ökar i värde om marknaden faller. För att minska eller slippa risken för kursnedgång betalar köparen en premie, dvs vad optionen kostar.

Handel med derivat kan i många fall sägas vara mindre lämpligt för nybörjare, eftersom sådan handel kräver särskild sakkunskap. Det är därför viktigt att uppmärksamma följande karaktäristiska egenskaper hos derivatinstrument för den som avser att handla med sådana

instrument. Konstruktionen av derivatinstrument gör att prisutvecklingen på den underliggande egendomen får genomslag i kursen eller priset på derivatinstrumentet. Detta prisgenomslag är ofta kraftigare i förhållande till insatsen (erlagd premie) än vad värdeförändringen är på den underliggande egendomen. Prisgenomslaget kallas därför **hävstångseffekt** och kan leda till större vinst på insatt kapital än om placeringen hade gjorts direkt i den underliggande egendomen. Å andra sidan kan hävstångseffekten lika väl medföra större förlust på derivatinstrumenten jämfört med värdeförändringen på den underliggande egendomen, om prisutvecklingen på den underliggande egendomen blir annorlunda än den förväntade. Hävstångseffekten, dvs möjligheten till vinst respektive risken för förlust, varierar beroende på derivatinstrumentets konstruktion och användningssätt. Stora krav ställs därför på bevakningen av prisutvecklingen på derivatinstrumentet och på den underliggande egendomen. Investeringen bör i eget intresse vara beredd att agera snabbt, ofta under dagen, om placeringen i derivatinstrument skulle komma att utvecklas i ofördelaktig riktning. Det är också viktigt att i sin riskbedömning beakta att möjligheten att avveckla en position/ett innehav kan försvåras vid en negativ prisutveckling.

Den part som åtar sig en förpliktelse genom att utfärda en standardiserad option eller ingå ett standardiserat terminsavtal är från början tvungen att ställa säkerhet för sitt åtagande. I takt med att priset på den underliggande egendomen med tiden utvecklas uppåt eller nedåt och således värdet på derivatinstrumentet ökar eller minskar, skiftar också kravet på säkerhet. Ytterligare säkerhet i form av en tilläggs säkerhet kan därefter komma att krävas. Hävstångseffekten gör sig således gällande även på säkerhetskravet, som kan förändras snabbt och kraftigt. Om inte kunden ställer tillräcklig säkerhet, har motparten eller värdepappersföretaget i allmänhet förbehållit sig rätten att utan att höra kunden avsluta placeringen (stänga positionen) för att minimera skadan. En kund bör således noga följa prisutvecklingen även med avseende på säkerhetskravet för att undgå en ofrivillig stängning av positionen.

Löptiden för derivatinstrument kan variera från mycket kort tid upp till flera år. Prisförändringarna är ofta störst på instrument med kort löptid. Priset på t.ex. en innehavd option sjunker i allmänhet allt snabbare mot slutet av löptiden pga att det s.k. tidsvärdet avtar. Kunden bör således noga bevaka även löptiden på derivatinstrumenten.

5. Standardiserade och icke-standardiserade derivatinstrument

Derivatinstrument handlas i såväl standardiserad som icke standardiserad form.

Handel med standardiserade derivatinstrument sker på reglerade marknader ("derivatbörser") och följer standardiserade avtalsvillkor. På den svenska derivatmarknaden erbjuder t.ex. OMX Nordiska Börs Stockholm AB (Stockholmsbörsen) och Nordic Growth Market NGM AB (NGM) standardiserad handel och clearing (avveckling av gjorda affärer) i bl.a. optioner och terminer. Standardiserad clearing av derivatinstrument som handlas på annat sätt än genom en derivatbörs förekommer också hos sådana derivatbörser. Handel respektive clearing hos en derivatbörs sker genom ett värdepappersföretaget, som deltar i handeln där.

En del värdepappersföretag tillhandahåller egna former av derivatinstrument för vilka de vanligen ombesörjer såväl handel som affärsavveckling enligt särskilda avtal och villkor som tillhandahålls av institutet. Det är bl.a. sådana derivatinstrument som brukar betecknas som icke-standardiserade (OTC-derivat). Den som önskar handla med denna typ av icke-standardiserade derivatinstrument bör särskilt noga sätta sig in i de särskilda avtalsvillkor som tillämpas.

Handel med utländska standardiserade derivatinstrument följer normalt reglerna och villkoren i det land där börshandeln och clearingen är organiserad. Det är viktigt att notera att dessa utländska regler och villkor inte behöver sammanfalla med de som gäller för svenska förhållanden.

Du som kund måste vara införstådd med bl.a. följande:

- att placeringar eller andra positioner i derivatinstrument sker på Din egen risk
- att Du som kund själv noga måste sätta Dig in i de villkor som gäller för handel med finansiella instrument i allmänhet och i förekommande fall information i prospekt samt övrig information om aktuellt derivatinstrument, dess egenskaper och risker
- att vid handel med finansiella instrument det är viktigt att kontrollera avräkningsnota och annan rapportering avseende Dina innehav och positioner samt omgående reklamera fel
- att det är viktigt att fortlöpande bevaka värdeförändringar på innehav av och positioner i aktuella instrument
- att Du som kund måste uppfylla säkerhetskrav inom avtalade ramar
- att Du som kund själv måste initiera de åtgärder som erfordras för att minska risken för förluster på egna placeringar eller andra positioner
- att villkoren för handel med derivatinstrument ändras ofta och måste bevakas fortlöpande

ALLMÄNNA VILLKOR FÖR HANDEL MED FINANSIELLA INSTRUMENT

DEFINITIONER

I Allmänna Villkor för handel med finansiella instrument förstås med

a) värdepapper

deles finansiellt instrument såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. 1) överlåtbara värdepapper som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, 2) penningmarknadsinstrument, 3) andelar i företag för kollektiva investeringar (fondandelar), 4) finansiella derivatinstrument och 5) utsläppsrätter;

deles värdehandling, varmed avses handling som inte kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, dvs. 1) aktie eller enkelt skuldebrev som enligt definitionen ovan inte är finansiellt instrument 2) borgensförbindelse, 3) gåvobrev, 4) pantbrev eller liknande handling.

b) avräkningsnota besked om att en order/ett affärsuppdrag har utförts.

c) reglerad marknad såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som sammanför eller möjliggör sammanförande av ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredjepart – regelmässigt, inom systemet och i enlighet med icke skönmässiga regler – så att det leder till ett kontrakt.

d) handelsplats såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. en reglerad marknad, en multilateral handelsplattform (MTF-plattform) eller en organiserad handelsplattform (OTF-plattform).

e) utförandeplats en handelsplatsplats, en systematisk internhandlare eller en marknadsgarant inom EES eller en annan person som tillhandahåller likviditet inom EES.

f) handelsplattform en MTF-plattform eller en OTF-plattform.

g) MTF-plattform, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som sammanför flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument - inom systemet och i enlighet med icke skönmässiga regler - så att det leder till ett kontrakt.

h) OTF-plattform, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som inte är en reglerad marknad eller en MTF-plattform, och inom vilket flera tredjeparters köp- och säljintressen i obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat kan interagera inom systemet så att det leder till ett kontrakt.

i) systematisk internhandlare, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett värdepappersinstitut som i en organiserad, frekvent, systematisk och väsentlig omfattning handlar för egen räkning när det utför kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform utan att utnyttja ett multilateralt system.

j) multilateralt system, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett system där flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument kan interagera inom systemet.

k) förvaring av värdepapper, såväl förvaring av fysiska värdepapper som sådant förvar av dematerialiserade värdepapper som uppkommer genom registrering i depå.

l) depåförande tredjepart, värdepappersinstitut som på uppdrag av institutet eller annan depåförande tredjepart förvarar värdepapper i depå för kunders räkning.

m) värdepappersinstitut, värdepappersbolag, svenska kreditinstitut med tillstånd att driva värdepappersrörelse och utländska företag som driver värdepappersrörelse från filial eller genom att använda anknutna ombud etablerade i Sverige, samt utländska företag med tillstånd att bedriva verksamhet som motsvarar värdepappersrörelse.

n) värdepapperscentral, såsom definierat i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, dvs. detsamma som i artikel 2.1.1 i förordningen om värdepapperscentraler, i den ursprungliga lydelsen.

o) bankdag, dag i Sverige som inte är söndag eller allmän helgdag eller som vid betalning av skuldebrev är likställd med allmän helgdag (sådana likställda dagar är främst lördag, midsommarafton, julafton samt nyårsafton).

p) central motpart (CCP), såsom definierat i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (Emir), dvs. en juridisk person som träder emellan motparterna i kontrakt som är föremål för handel på en eller flera finansmarknader och blir köpare till varje säljare och säljare till varje köpare.

1. UPPDRAGET M.M.

Order från kunden om handel med finansiella instrument ska lämnas på det sätt institutet har anvisat. En sådan order innebär ett åtagande för institutet att försöka träffa avtal i enlighet med de instruktioner som kunden har lämnat. Institutet är inte skyldigt att acceptera uppdrag om handel med finansiella instrument. Institutet lämnar inte någon garanti för att en mottagen order leder till handel.

Institutet får avsäga sig mottaget uppdrag om kunden är i dröjsmål med de skyldigheter som ankommer på kunden avseende uppdraget enligt dessa allmänna villkor eller det annars föreligger skälig anledning till detta. Institutet får dessutom avsäga sig uppdrag utan att ange skälet för det, om institutet skulle misstänka att ett utförande av uppdraget kan stå i strid med gällande lagstiftning (t.ex. om marknadsmissbruk), tillämpliga marknadsregler, god sed på värdepappersmarknaden, om kunden inte tillhandahåller den information eller handlingar som krävs för att institutet eller kunden ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal eller som följer av tillämplig EU-förordning, lag, föreskrifter, allmänna rättsprinciper, eller regelverk hos utförandeplats, värdepapperscentral eller central motpart (CCP) eller om institutet av annan anledning anser att det föreligger särskilda skäl.

Institutet spelar in och bevarar telefonsamtal och annan elektronisk kommunikation som kan antas leda till transaktion, exempelvis i samband med att kunden lämnar institutet uppdrag om handel eller instruktioner avseende kundens depå och anslutna konton. Kopior av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation med kunden kommer att finnas tillgängliga på begäran under en period på fem år. Kunden har rätt att på begäran få ta del av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation för vilket institutet har rätt att ta ut en skälig avgift.

Institutet utför uppdraget i enlighet med god sed på marknaden. Vid utförande av order för kunder som av institutet behandlas som icke-professionella eller professionella kunder gäller Institutets vid var tid gällande särskilda riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order. Institutet ska på kunds begäran tillhandahålla kunden gällande riktlinjer och villkor som avses i detta stycke i pappersformat eller på sin hemsida.

Vidare gäller tillämpliga regler antagna av svensk eller utländsk emittent, utförandeplats, central motpart (CCP) eller värdepapperscentral. Dessa regler tillhandahålls av berört institut, emittent, handelsplats, central motpart (CCP) eller värdepapperscentral. På kundens förfrågan kan institutet lämna kunden uppgift om var informationen finns tillgänglig, t.ex. hemsida eller kontaktuppgifter

En order gäller under den tidsperiod som överenskommit mellan kunden och institutet. Om sådan överenskommelse inte träffats gäller ordern den dag den tas emot, dock längst till den tidpunkt samma dag då institutet avslutar sin handel med det slag av finansiellt instrument som ordern avser.

2. HANDEL I KOMMISSION M.M.

Vid kommissionsuppdrag får institutet utföra uppdraget i eget namn för kunds räkning (kommission), med en annan kund hos institutet (s.k. kombination) eller genom att institutet självt inträder som köpare eller säljare (s.k. självinträde).

3. KÖPUPPDRAG

När kunden ("köparen") har lämnat uppdrag om köp av finansiella instrument gäller följande.

Betalning

Institutet får från mottagandet av ett köpuppdrag reservera medel som motsvarar det totala likvidbeloppet (inkl. courtage och avgifter) på konto som köparen har i institutet.

Köparen ska till institutet senast likviddagens morgon kl. 09.00 betala i avräkningsnotan angivet totalbelopp. Har uppdraget utförts i annan valuta än svenska kronor anges valutaslaget i avräkningsnotan. Vid växling av valuta används den av institutet vid var tid tillämplade växlingskursen.

Institutet får även som betalning av den fordran som uppstår till följd av ett köpuppdrag, med det totalbelopp som framgår av avräkningsnotan belasta av köparen anvisat konto som denne har i institutet. Om sådant konto inte anvisats eller medel saknas på anvisat konto, får annat konto som köparen har i institutet belastas.

Fullgör köparen inte sin betalningsskyldighet gentemot institutet, har institutet rätt till ränta på sin fordran enligt vad som framgår nedan.

Överföring av finansiella instrument

De finansiella instrument som uppdraget omfattar överförs till köparen, i den mån annat inte föranleds av lag, myndighets föreskrifter, särskilda regler för ifrågavarande instrument eller särskild överenskommelse med köparen enligt följande:

- för instrument som ska ägarregistreras hos värdepapperscentral/motsvarande eller instrument som ska registreras i depå/motsvarande hos institutet, genom att institutet utför nödvändiga registreringsåtgärder,
- för instrument som ska registreras i depå/motsvarande hos depåförande tredje part, genom att köparen instruerar den tredje parten om mottagande av de instrument som uppdraget omfattar, och
- för instrument som utfärdats i dokumentform, genom överlämnande till köparen.

Institutets panträtt

Institutet har panträtt i de köpta instrumenten som säkerhet för sin fordran på köparen med anledning av uppdraget. Institutet har rätt att vidta nödvändiga åtgärder för att fullborda denna panträtt. Fullgör köparen inte sin betalningsskyldighet gentemot institutet, får institutet - på det sätt och vid den tidpunkt institutet finner lämpligt - sälja berörda instrument eller vidta andra dispositioner för att avveckla affären. Institutet får för sådant ändamål teckna köparens namn och vidta de övriga åtgärder som kan vara nödvändiga i samband med avvecklingen. Institutet har i sådant fall rätt att ur erhållen likvid tillgodogöra sig vad som krävs för betalning av institutets fordran jämte ränta och, i förekommande fall, ersättning för institutets arbete, kostnader och valutakursförluster.

Om likviden, vid försäljning eller andra dispositioner, inte täcker institutets hela fordran, ska köparen svara för mellanskillnaden jämte ränta. Institutet får i sådant fall belasta av köparen anvisat konto som denne har i institutet. Om sådant konto inte anvisats eller medel saknas på anvisat konto, får annat konto som köparen har i institutet belastas.

Vad ovan sagts innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som kan tillkomma institutet på grund av EU-förordning, lag eller föreskrifter.

4. SÄLJUPPDRAG

När kunden ("säljaren") lämnat uppdrag om försäljning av finansiella instrument gäller följande.

Överföring av finansiella instrument

Institutet ska med anledning av uppdraget få fri dispositionsrätt till de instrument som uppdraget omfattar.

Är instrumenten ägarregistrerade hos värdepapperscentral/motsvarande genom institutet som kontoförande institut eller registrerade i depå hos institutet, har institutet rätt att utföra nödvändiga registreringsåtgärder.

I övriga fall ska säljaren samtidigt med att uppdraget lämnas vidta de åtgärder som krävs för att institutet ska få fri dispositionsrätt till instrumenten. Därvid ska säljaren

- för instrument registrerade i depå/motsvarande hos depåförande tredje part omgående instruera det institutet om skyndsam överföring till institutet av de instrument som uppdraget omfattar
- för instrument ägarregistrerade hos värdepapperscentral/motsvarande genom något annat kontoförande institut än institutet, tillse att institutet erhåller fullmakt över instrumenten eller instruera den tredje parten om skyndsam överföring till institutet av de instrument som uppdraget omfattar, och
- för instrument som utfärdats i dokumentform, överlämna dessa till institutet.

Om institutet inte samtidigt med uppdraget fått fri dispositionsrätt till instrumenten har institutet rätt att fullgöra avtalet gentemot motparten på det sätt institutet finner lämpligt. Säljaren ska ersätta institutet kostnaden för detta jämte ränta. Om institutet får betala ersättning och/eller avgifter till en central motpart på grund av att leverans av finansiella instrument inte har skett i tid och detta beror på säljaren ska säljaren ersätta institutet för dessa kostnader jämte ränta. Säljaren ska dessutom utge ersättning för institutets arbete och kostnader samt i förekommande fall för valutakursförluster. Institutet får belasta av säljaren anvisat konto i institutet för att erhålla betalning för sin fordran på säljaren. Om medel saknas på anvisat konto eller om konto inte anvisats, får annat konto som säljaren har i institutet belastas.

Likvid

Säljaren får från institutet senast kl. 17.00 på likviddagen det nettobelopp som angivits i avräkningsnotan. Har uppdraget utförts i annan valuta än svenska kronor anges valutaslaget i avräkningsnotan. Vid växling av valuta används den av institutet vid var tid tillämplade växlingskursen.

Har säljaren inte i rätt tid utfört de åtgärder som är nödvändiga för att institutet ska få fri dispositionsrätt till de instrument som uppdraget omfattar, får säljaren likviden tidigast andra bankdagen efter det att institutet fick tillgång till instrumenten, dock tidigast på angiven likviddag. Om säljaren utfört nödvändiga åtgärder senare än kl. 12.00 en bankdag kan detta anses ha skett först påföljande bankdag.

5. TRANSAKTIONER MED UTLÄNDSK ANKNYTNING

Avsteg från ovan angivna villkor beträffande köp- respektive säljuppdrag kan förekomma vid transaktioner med utländsk anknytning.

6. AVGIFTER OCH SKATTER M.M.

Kunden ska betala courtage och andra avgifter till följd av uppdraget i enlighet med vid var tid gällande prislista eller i enlighet med vad institutet och kunden särskilt kommit överens om.

Kunden svarar dessutom för nödvändiga kostnader, avgifter och utlägg som uppstår i samband med uppdragets utförande samt för skatter som följer av svensk eller utländsk lagstiftning.

7. DRÖJSMÅLSRÄNTA

Om kunden är i dröjsmål har institutet rätt till ränta enligt följande

- vid köpuppdrag beräknas ränta från den likviddag som anges i avräkningsnotan eller den senare dag, då instrumenten fanns tillgängliga för köparen, till och med den dag betalning sker.
- vid säljuppdrag beräknas ränta på kostnader som uppstår till följd av att institutet inte erhållit fri dispositionsrätt från den dag då kostnaden uppstod till och med den dag då betalning sker.

Räntan ska beräknas efter en årlig räntesats som med åtta procentenheter överstiger STIBOR-räntan (Stockholm Interbank Offered Rate) för en veckas upplåning, som fastställts två bankdagar före den första dagen i varje sådan period. Ränta utgår dock inte för någon dag efter lägre räntesats än som motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) med tillägg av åtta procentenheter.

8. KUNDENS RÄTT ATT ÅTERKALLA UPPDRAG

Kunden har rätt att återkalla uppdraget om kunden har utfört nödvändiga åtgärder i samband med uppdraget och institutet inte inom skälig tid efter avslut har träffats

- vid köpuppdrag, utfört de åtgärder som ankommer på institutet för att tillhandahålla köparen instrumenten som uppdraget omfattar, eller
- vid säljuppdrag, erlagt likvid med anledning av uppdraget.

Om kunden i sådana fall återkallar ett uppdrag befrias kunden från sina skyldigheter med anledning av detta.

Återkallelse enligt denna bestämmelse ska ske i enlighet med beaktande av gällande EU-förordningar (t.ex. marknadsmissbruksförordningen), lag eller föreskrifter.

9. KUNDS UPPGIFTSSKYLDIGHET

Det åligger kunden att på begäran av institutet lämna den information, inkluderande skriftliga handlingar, som institutet bedömer vara nödvändig för att fullgöra de skyldigheter som åligger institutet enligt detta avtal eller som följer av tillämplig EU-förordning, lag, föreskrifter, allmänna rättsprinciper, eller regelverk hos utförandeplats, värdepapperscentral eller central motpart (CCP).

10. CLEARING OCH AVVECKLING AV UTFÖRDA UPPDRAG

En utförandeplats regler för clearing och avveckling av transaktioner som genomförts på utförandeplatsen måste följas av institutet. Sådana regler kan bl.a. innebära krav på användande av en clearingorganisation i form av en central motpart. Mellan kunden och institutet slutförs utfört uppdrag efter vad som ovan anges beträffande köp- respektive säljuppdrag, i den mån inte annat överenskommit.

11. ANNULLERING AV ORDER OCH MAKULERING AV AVSLUT

Institutet har rätt att annullera kundens order eller makulera avslut som träffats för kundens räkning i den omfattning som ordern annullerats eller avslutet makulerats av aktuell utförandeplats. Detsamma gäller om institutet i annat fall finner annullering av order eller makulering av avslut vara nödvändig med hänsyn till att ett uppenbart fel begåtts av institutet, marknadsmotpart eller av kunden själv, om institutet skulle misstänka att kunden handlat i strid med gällande EU-förordning, lag eller annan författning eller om kunden i övrigt brutit mot god sed på värdepappersmarknaden.

Om order annullerats eller avslut makulerats, ska institutet utan oskäligt dröjsmål informera kunden om detta. Om utförandeplatsen, till följd av handelsstopp, tekniskt fel eller liknande, annullerat samtliga order som berörs kommer institutet normalt inte informera kunden.

12. REKLAMATION OCH HÄVNING

Kunden ska bevaka att avräkningsnota eller motsvarande redovisning erhålls samt granska denna.

Kunden ska omgående underrätta institutet om eventuella fel eller brister som framgår av avräkningsnota, att avräkningsnota eller motsvarande redovisning uteblivit eller eventuella övriga fel eller brister vid uppdragets utförande (reklamation).

Om kunden vill häva ett utfört köp- eller säljuppdrag ska sådan begäran framföras uttryckligen till institutet i samband med att institutet underrättas om felet eller bristen. För utfört kommissionsuppdrag lämnat av en konsument i egenskap av icke-professionell kund gäller dock att begäran om hävning får framföras till institutet utan dröjsmål och att begäran om annat pris får framföras till institutet inom skäligen tid efter det att kunden insåg eller borde ha insett de omständigheter som legat till grund för aktuell begäran.

Om reklamation, begäran om hävning eller begäran om annat pris inte lämnas inom tid som anges ovan förlorar kunden rätten att begära ersättning, häva utfört uppdrag eller kräva andra åtgärder från institutets sida.

13. BEGRÄNSNING AV INSTITUTETS ANSVAR M.M.

Institutet är inte ansvarigt för skada som beror på svenskt eller utländskt lagbud, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om institutet självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Skada som uppkommit i andra fall ska inte ersättas av institutet, om det varit normalt aktsamt.

Institutet ansvarar inte för skada som orsakats av svensk eller utländsk handelsplats, depåförande institut, värdepapperscentral, clearingorganisation, eller andra som tillhandahåller motsvarande tjänster, och inte heller av uppdragstagare som institutet med tillbörlig omsorg anlitat eller som anvisats av kunden. Detsamma gäller skada som orsakats av att ovan nämnda organisationer eller uppdragstagare blivit insolventa. Institutet ansvarar inte för skada som uppkommer för kunden eller annan med anledning av förfogandeinskränkning som kan komma att tillämpas mot institutet beträffande finansiella instrument.

Institutet ansvarar inte för indirekt skada. Denna begränsning gäller dock inte om den indirekta skadan har orsakats av grov vårdslöshet. Begränsningen gäller inte heller vid uppdrag som lämnats av konsument om den indirekta skadan orsakats av institutets vårdslöshet. Vid direkt eller indirekt skada som uppkommit vid kommissionsuppdrag i förhållande till konsument ankommer det på institutet att visa att skadan inte uppkommit på grund av institutets vårdslöshet.

Föreligger hinder för institutet, på grund av omständighet som anges i första stycket, att helt eller delvis utföra köp- eller säljuppdrag avseende finansiella instrument får åtgärd uppskjutas till dess hindret har upphört. Om institutet till följd av sådan omständighet är förhindrat att verkställa eller ta emot betalning/leverans, ska varken institutet eller kunden vara skyldiga att betala ränta.

Vad ovan sagts gäller i den mån inte annat följer av lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument.

14. MEDDELANDEN

Meddelande från institutet

Institutet lämnar meddelanden till kunden med rekommenderat brev eller vanligt brev till kundens folkbokföringsadress (eller motsvarande) eller, om detta inte är möjligt, till den adress som anges i Depå-/Handelsavtalet. Kunden och institutet kan även komma överens om att meddelanden ska skickas till en annan adress.

Institutet har även rätt att lämna meddelanden till kunden via institutets internetjänst eller via e-post till av kunden i Handelsavtalet angiven e-post adress eller annan e-post adress eller via annan elektronisk kommunikation som kunden meddelat institutet, när institutet bedömer att sådan kommunikation är lämplig.

Meddelande som skickats av institutet med rekommenderat brev eller vanligt brev ska kunden anses ha fått senast femte bankdagen efter avsändandet, om brevet sänts till den adress som angivits ovan.

Meddelande genom institutets internetjänst, e-post eller annan elektronisk kommunikation ska kunden anses ha fått vid avsändandet om det sänts till av kunden uppgivet nummer eller elektronisk adress. Om kunden får ett sådant meddelande vid en tidpunkt som inte är institutets normala kontorstid i Sverige ska kunden anses ha fått meddelandet vid början av påföljande bankdag.

Meddelande till institutet

Kunden kan lämna meddelanden till institutet via institutets internetjänst, genom att besöka institutet eller genom att skicka brev. Brev till institutet ska ställas till den adress som anges i Handelsavtalet, såvida institutet inte begärt svar till annan adress. Kunden kan endast lämna meddelande till institutet via e-post efter särskild överenskommelse med institutet.

Meddelande från kunden ska institutet anses ha fått den bankdag meddelandet kommit fram till nämnda adress. Även i annat fall ska institutet anses ha fått meddelandet från kunden om kunden kan visa att meddelandet skickats på ett ändamålsenligt sätt. I sådant fall ska institutet anses ha fått meddelandet den bankdag kunden kan visa att institutet borde fått det.

För meddelande avseende reklamation och hävning med anledning av kommissionsuppdrag som konsument lämnat i egenskap av icke professionell kund enligt institutets kategorisering enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, gäller att meddelande kan göras gällande om kunden kan visa att det skickats på ett ändamålsenligt sätt, även om det försenats, förvanskats eller inte kommit fram. Kunden ska dock, om denne har anledning att anta att institutet inte fått meddelandet eller att det förvanskats, skicka om meddelandet till institutet.

15. TILLÄMPLIG LAG

Tolkning och tillämpning av dessa villkor och institutets särskilda riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order ska ske enligt svensk rätt.

SIP Nordic Fondkommission AB, (Bolaget)
Organisationsnummer 556708-6649
Kungsgatan 27, 111 56 Stockholm
Telefon: 08-566 126 00
Hemsida: www.sipnordic.se

Bolaget står under tillsyn av
Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm, www.fi.se.

Bolaget har tillstånd att bedriva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Tillståndet omfattar följande investeringstjänster

- mottagande och vidarebefordran av order i fråga om ett eller flera finansiella instrument;
- diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument;
- utförande av order avseende finansiella instrument på kundens uppdrag;
- investeringsrådgivning till kund avseende finansiella instrument; samt
- placering av finansiella instrument utan fast åtagande.

Dessutom har Bolaget sidotillstånd för

- att emot medel med redovisningsskyldighet och förvaring av finansiella instrument; samt
- rådgivning till företag om kapitalstruktur, företagsstrategi; samt liknande frågor samt rådgivning och utförande av tjänster vid fusioner och företagsuppköp.

Anknutna ombud

Bolaget kan agera genom anknutet ombud, uppgifter om anknutna ombud erhålls av Bolaget.

Information om kundkategorisering m.m.

Bolaget är enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden skyldig att kategorisera alla kunder som tar del av investeringstjänster. Syftet är att kunden ska erhålla rätt nivå av legalt skydd. Privatpersoner och mindre organisationer betraktas normalt som "icke-professionella", dessa erhåller högsta skyddsnivån. Större företag och offentliga organ kan kategoriseras som "professionella" kunder, dessa erhåller en lägre skyddsnivå. "jämbördiga motparter" som banker och vissa myndigheter har lägst skydd. Bolaget kategoriserar i princip samtliga sina kunder som "icke-professionella", om inte annat avtalats med kunden. Till dessa kunder kommer Bolaget bl. a. att lämna information om finansiella instrument och riskerna med dessa samt kostnader och andra avgifter för handel med dessa. Då en kund kan komma att erbjudas investeringsrådgivning bedömer Bolaget om en tjänst eller ett instrument är lämplig för kunden, innan tjänsten slutförs. Passandebedömningen görs mot bakgrund av kundens erfarenhet och kunskap om tjänsten samt vilka investeringsmål och vilken finansiella ställning kunden har. Samma bedömning görs då Bolaget tillhandahåller andra investeringstjänster. Då en kund på eget initiativ lämnar Bolaget ett uppdrag att utföra en order i ett så kallat okomplicerat finansiellt instrument (t. ex. normala marknadsnoterade aktier), kan Bolaget tillhandahålla tjänsten utan att göra en passandebedömning. En kund kan ansöka om att tillhöra en annan kategori. Bolaget gör då en bedömning av ifall kundens erfarenhet och kunskap i fråga om en viss transaktion.

Information om Bolaget rådgivning

Vid individuell investeringsrådgivning till kund gäller vissa formkrav för att tjänsten ska överensstämma med lagstiftningen. Rådgivningen ska dokumenteras och kunden får ta del av ett eller flera dokument i samband därmed. Bolaget rådgivare ska kunna styrka sin formella kompetens. Rådgivaren genomför en genomgång av kundens ekonomiska situation, där rådgivaren tillsammans med kunden även går igenom kundens kunskaper och erfarenhet av finansiella placeringar, vilket syfte och mål kunden har och vilken risk kunden är villig att ta. Bolaget kan i samband med rådgivning rekommendera kunden de placeringar som kan bedömas lämpliga. Individuellt anpassad rådgivning baseras på de uppgifter kunden lämnat om sig själv. Kunden bör därför informera sin rådgivare om eventuella relevanta förändringar. Samtliga rådgivare inom Bolaget har kompetens som motsvarar så kallad rådgivarlicens utfärdad av SwedSec AB eller annat institut som ackrediterats av Finansinspektionen.

Information om intressekonflikter

Då Bolaget arbetar med flera olika verksamheter och flera olika typer av kunder kan intressekonflikter uppstå. Intressekonflikt kan uppstå mellan Bolaget och kund, någon med nära anknytning till Bolaget och kund eller mellan olika kunder. Även mellan olika avdelningar eller personer inom Bolaget kan intressekonflikter uppstå. Bolaget har antagit interna riktlinjer för hur företagets arbete med att identifiera, bevaka och åtgärda intressekonflikter. Riktlinjerna syftar till att Bolaget anställda ska i första hand alltid tillvarata kundens intressen. På kundens begäran kan Bolaget tillhandahålla mer detaljerade uppgifter om dessa riktlinjer.

I Bolaget Riktlinjer för intressekonflikter behandlas även incitament, det vill säga betalning av eller mottagande av avgifter, kommission och naturaförmåner i samband med tillhandahållande av investeringstjänster. Om incitament betalas till eller tas emot av en tredje part ska Bolaget tillse att inga intressekonflikter uppstår som kan innebära att kundens intresse inte tillgodoses på ett adekvat, professionellt och rättvist sätt.

Information enligt personuppgiftslagen (PUL) om Bolagets behandling av personuppgifter, m.m.

Personuppgifter som du lämnar i samband med Bolagets erbjudanden om investeringstjänster kan hanteras i flera olika sammanhang. Personuppgifterna kan även utgöra underlag för marknads- och kundanalyser samt för statistik- och analysändamål. Hanteringen av personuppgifterna kan även ske hos andra företag som Bolaget samarbetar med. Kunden kan få information om vilka personuppgifter om honom eller henne som hanteras av Bolaget genom en skriftlig begäran. Bolaget kan komma att komplettera personuppgifter med sådana uppgifter som finns i offentliga register, t.ex. statens person- och adressregister.

Ytterligare information om Bolagets hantering av personuppgifter finns i ett särskilt dokument på Bolagets hemsida.

Information om språk och kommunikation

Det språk som används i dokumentation och i kontakterna mellan Bolaget och kunden är svenska. I första hand ska kommunikation ske skriftligt.

Information om reklamationer och klagomål

Om en kund är missnöjd med någon av Bolagets tjänster, är det viktigt att kunden kontaktar Bolaget för att framföra sina synpunkter. Kunden bör först kontakta sin ordinarie kontaktperson eller den avdelning inom Bolaget som tillhandahåller den aktuella tjänsten. Om kunden fortfarande inte är nöjd kan kunden kontakta klagomålsansvarig person hos Bolaget. För närvarande är VD Mats Halvorsen klagomålsansvarig och denne nås via e-post eller ordinarie post.

Vill en kund framföra ett klagomål kan denne kontakta klagomålsansvarig på följande vis:

Post: SIP Nordic Fondkommission AB
Att: Mats Halvorsen
Kungsgatan 27
111 56 Stockholm

E-post: mats.halvorsen@sipnordic.se

Telefon: 08-566 126 16

Bolaget strävar alltid efter att svara kund så snart som möjligt. Senast två veckor efter att Bolaget tagit emot ett klagomål kommer Bolaget att återkoppla till kunden. Antingen med ett slutligt besked eller med information om hur klagomålet utreds och att ytterligare tid kan komma att krävas innan ett svar kan ges.

Vill kunden diskutera ärendet med oberoende part kan kund kontakta Konsumenternas Bank- och Finansbyrå, se www.konsumentbankbyran.se. Om kunden anser att ett klagomål inte lösts på ett tillfredsställande sätt från Bolagets sida och det belopp som tvisten handlar om överstiger ett visst minimibelopp, kan kunder som är fysisk person vända sig till Allmänna reklamationsnämnden (ARN). Anmälan till ARN skall göras inom sex månader från det att Bolaget första gången helt eller delvis avvisat kundens anspråk. ARN lämnar rekommendationer om hur tvisten mellan kunden och Bolaget bör lösas, se www.arn.se.

Kan inte Bolaget tillmötesgå en kunds klagomål finns förutom ARN även en möjlighet för kund att vända sig till allmän domstol för att få ärendet prövat.